

නේෂන්ස් ට්‍රස්ට් බැන්ක්

www.nationstrsut.com

නේෂන්ස් ට්‍රස්ට් බැන්ක් - පී.එල්.සී. PQ118
සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කොන්දේසි

01. යෙදවුමෙහි විෂය පථය

විෂය පථය

මෙම සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කොන්දේසි (මින්මතු “සාමාන්‍ය කොන්දේසි” වශයෙන් හඳුන්වනු ලබන) මගින් නේෂන්ස් ට්‍රස්ට් බැන්ක් පී.එල්.සී.(මින්මතු “බැංකුව” වශයෙන් හඳුන්වනු ලබන) සහ එහි අනුප්‍රාප්තිකයන් සහ අනුබැඳිම් (කොන්ත්‍රාත්, හුවමාරු කර ගැනීම්, විකල්ප සහ ඕනෑම වියයුත්පන්න ගනුදෙනු ඇතුළුව නමුත් ඒවාට සීමා නොව) සමඟ ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුම්, ගනුදෙනු කටයුතු, ගනුදෙනු සහ ව්‍යාපාර සබඳතා වලට අදාළ විය යුතු සහ ඒවා පාලනය විය යුතු වන්නේය.

සංශෝධන

මෙහි අඩංගු වන නියමයන් සහ කොන්දේසි බැංකුව විසින් තම පරම අභිමතය පරිදි විටින් විට සංශෝධනය කිරීම හෝ වෙනස් කිරීම සිදුකළ හැකිය.

02. ගිණුම් පවත්වා ගැනීම

වාරාන්තර (periodic) ශේෂ ප්‍රකාශයන්

වාරාන්තර ශේෂ ප්‍රකාශයන් නිකුත් කිරීම

(අ) අන්‍යාකාරයකට එකඟ වී නොමැත්තේ නම් බැංකුව විසින් තීරණය කරනු ලබන යම් අන්තරයන්හිදී මෙහෙයුම් තත්ත්වයේ පවතින ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුම (ගිණුම්) සඳහා වාරාන්තර ශේෂ ප්‍රකාශයන් (ලේඛනමය හෝ විද්‍යුත් ආකාරයෙන්) බැංකුව විසින් නිකුත් කරනු ඇත.

වරෝධතා සඳහා ඉඩ ලබාදෙන කාලය

(අ) ගනුදෙනුකරුට ලැබී ඇති වාරාන්තර ශේෂ ප්‍රකාශයක අසත්‍යතාවක් හෝ අසම්පූර්ණතාවක් පිළිබඳව ගනුදෙනුකරු සැලකිලිමත් වන්නා වූ ඕනෑම විරෝධතා වහාම නැගිය යුතු අතර කෙසේ වෙතත් ප්‍රකාශයේ දින සිට දින තිහක් (30) ඇතුළත ලිඛිතව එය ලැබිය යුතු වන්නේය.

ඉහත නිශ්චිතව දක්වන ලද කාලපරිච්ඡේදය ඇතුළතදී යම් විරෝධතාවක් නොමැතිවේ නම් වාරාන්තර ප්‍රකාශය නිවැරදි ලෙසට සහ ගනුදෙනුකරු මත බන්ධනීය ලෙසට සැලකිය යුතු වන්නේය.

2.1.3 ප්‍රකාශයන්හි පිටපත්

ගනුදෙනුකරු විසින් තමාගේ ප්‍රකාශයන්හි පිටපත් ආරක්ෂා කර තබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු වන්නේය. ප්‍රකාශයන්හි කඩදාසි පිටපත් බැංකුවෙන් ඉල්ලා සිටිය යුතු වන්නේ නම් බැංකුව විසින් තම ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති අයකිරීම් සටහනට අනුකූලව එම අතිරේක පිටපත් සඳහා වන ගාස්තු අය කිරීමේ අයිතිය රඳවා තබා ගනී.

බැංකුව විසින් සටහන් ආපසු හැරවීම සහ නිවැරදි කිරීම් සිදු කිරීම

ඕනෑම ගිණුමකට නිවැරදි නොවන සටහන් ඊළඟ වාරාන්තර ශේෂ ප්‍රකාශය හෝ පාස් පොත යාවත්කාලීන කිරීම නිකුත් කිරීමට පෙර හෝ ඉන්පසුව වෙනත් සටහනක් මාර්ගයෙන් (සටහන ආපසු හැරවීම) මාර්ගයෙන් බැංකුව විසින් ආපසු හැරවීම, නිවැරදි කිරීම හෝ අවලංගුකිරීම සිදුකළ හැකිය. බැංකුව විසින් එවැනි ඕනෑම ආපසු හැරවුමක් හෝ නිවැරදි කිරීමක් හෝ අවලංගු කිරීමක් හෝ සම්බන්ධයෙන් ගනුදෙනුකරු වෙත අනිසි ප්‍රමාදයකින් තොරව දැනුම්දෙනු ඇත. පොලිය ගණනය කිරීමට හෝ වෙනත් ලැබීමකට අදාළව ඕනෑම නිවැරදි කිරීමක් සම්බන්ධයෙන් බැංකුව විසින් සුදුසු යැයි කල්පනා කරනු ලබන පරිදි වන යම් ආකාරයකින් නිවැරදි කිරීම සිදු කිරීමට බැංකුව අභිමතය රඳවා තබාගනී.

අයිතාගත කරනු ලැබූ ප්‍රමාණයන්

බැංකුව විසින් තම අභිමතය පරිදි (එලෙස කටයුතු කිරීමට බැඳී සිටීමක් නොමැතිව) ගනුදෙනුකරුගේ ඕනෑම ගෙවීමක් සිදු කිරීමේ කාර්ය සඳහා හෝ ඕනෑම උපදෙසක් ක්‍රියාවට නැංවීමේ කාර්ය සඳහා ගනුදෙනුකරු වෙත ණය ලබාදීම, මූල්‍ය

පහසුකම් ලබාදීම හෝ මුදල් අත්තිකාරම් කිරීම සිදුකළ හැකි අතර එවන් විටකදී ඊට අදාලව ඒ අනුව උද්ගත වන්නා වූ ගනුදෙනුකරුගේ ඕනෑම සහ සියලු වගකීම්,

- (i) බැංකුවේ විධාන කොට ඉල්ලීම මත (ලිඛිතව බැංකුව විසින් වෙනත් ආකාරයකට එකඟ වී නොමැත්තේ නම්) ගනුදෙනුකරු විසින් ආපසු ගෙවිය යුතු වන්නේය සහ
- (ii) අනෝග්‍ය වශයෙන් එකඟ වූ යම් අනුපාතයකට හෝ එවැනි එකඟතාවක් නොමැත්තේ නම් බැංකුව විසින් තම අභ්‍යන්තර ක්‍රියා පටිපාටීන්ට අනුකූලව සාධාරණ ලෙස තීරණය කරනු ලැබිය හැකි වන්නා වූ පරිදි වන යම් අනුපාතයකට පොලිය දැරිය යුතු වන්නේය.

එකතු කර ගැනීමේ නියෝග

ලේඛන ඉදිරිපත් කිරීම මත සිදුකළ කොන්දේසි සහගත බැර සටහන්

බැංකුව විසින්, ගෙවන බැංකුව හෝ වෙනත් ආයතයක් විසින් ගෙවීම් කිරීමට ප්‍රථමයෙන් ටෙක්පත්වල, අනෙකුත් සාධන පත්‍රවල සහ සෘජු හර කිරීම්වල කවුන්ටර් වටිනාකම ගනුදෙනුකරුට බැර කරනු ලබන්නේ නම් මෙම අයිතමයන් සඳහා බැංකුව විසින්ම ගෙවනු ලබන්නේ වුවද සම්පූර්ණයෙන්ම බැංකුව වෙත ඒවායේ නියමිත වේලාවට ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් වන කොන්දේසිය මත පමණක් සිදු කරනු ඇත.

එම ටෙක්පත්, සාධන පත්‍ර, අයිතමයන් හෝ සෘජු හර කිරීම් ඉහතකී පරිදි බැංකුව වෙත නොගෙවන්නේ නම් හෝ ලබා ගැනීමේ නියෝගය යටතේ එම ප්‍රමාණය බැංකුව ලබා නොගන්නේ නම් වාරාන්තර ශේෂ ප්‍රකාශයන් මේ අතරතුරදී නිකුත් කර ඇත්තේ හෝ නොමැත්තේ වුවද යන කරුණ නොසලකා හරිමින් ගනුදෙනුකරුගේ ඕනෑම ගිණුමකට (පොලිය සහ ගාස්තු ඇතුළුව) කොන්දේසි බැර සටහන් අවලංගු කිරීමට සහ/හෝ ඕනෑම ගිණුමක් හර කිරීමට බැංකුව හිමිකම් ලබනු ඇත.

ගනුදෙනුකරු විසින් සකස් කළ සෘජු හර කිරීම් සහ ටෙක්පත් ගෙවීම

හර සටහන බැංකුවේ සාමාන්‍ය ක්‍රියා පටිපාටියට අනුකූලව අවලංගු කර නොමැත්තේ නම් සෘජු හර කිරීම් සහ ටෙක්පත් වලට ගෙවීම් කරනු ලබයි.

විදේශීය මුදල් ගිණුම් සහ ගනුදෙනුවලදී අන්තර්ගත අවධානම

පහත සඳහන් වන සාමාන්‍ය නියමයන් සහ කොන්දේසි, විටින් විට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ විනිමය පාලකවරයා විසින් ලබාදිය හැකි හෝ සිදුකළ හැකි රෙගුලාසි, නියෝග, මාර්ගෝපදේශ සහ වෙනත් මෙහෙයුම් උපදෙස් වලට යටත්ව බැංකුවේ විවෘත කරන හෝ පවත්වා ගෙන යන සියලු විදේශීය මුදල් ඉතුරුම් ගිණුම් පාලනය කළයුතු වන්නේය.

විදේශීය මුදල් ගිණුම්

ඇ: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මගින් අනුමත මුදල් ඒකක භාවිත කරමින් තනි පුද්ගල හෝ ආයතනික වශයෙන් විදේශීය මුදල් ඉතුරුම් ගිණුම් ආරම්භ කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම කළ හැකිය.

ආ: බැංකුව විසින් එවැනි ඕනෑම ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් අවම ආරම්භක තැන්පතුවක් නිශ්චිතව දක්වනු ඇත.

ඇ: විදේශීය මුදල් ගිණුම් කාර්යයන් වෙනුවෙන් බැංකුව විසින් භාර පිළගැනීමක් නොකරයි.

ඈ: ගිණුමේ බැරට විදේශීය මුදල් නෝට්ටු නිකුත් කිරීම විටින් විට බලාත්මකව පවතින්නා වූ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් හෝ ඕනෑම වෙනත් අදාළ අධිකාරියක් විසින් නිකුත් කළ පවත්වාගෙන යාමේ උපදෙස් වලට යටත්ව වනු ඇත.

තැන්පතු

ඇ: ගනුදෙනුකරුගේ විදේශීය මුදල් ගිණුමට එක්සත් ජනපද ඩොලර් මුදල් තැන්පත් කිරීම විද්‍යුත් පැවරුම් (ටෙලිග්‍රැෆික් ට්‍රාන්ස්ෆර්) මිලදී ගැනීමේ අනුපාතයෙන් සහ සාමාන්‍ය අනුපාතයෙන් උද්ගත වන වෙනස්කම් වලට යටත් වන්නේය. එක්සත් ජනපද ඩොලර් හැර වෙනත් මුදල් සම්බන්ධයෙන් වන අවස්ථාවේදී බැංකුව විසින් එවැනි මුදල් මහ බැංකුවේ විදේශීය මුදල් මිලදී ගැනීමේ අනුපාතයට මිලදී ගෙන මුදල් සාමාන්‍ය අනුපාතයට විකුණනු ඇත.

ආ: බැංකුව මත නිකුත් නොකළ අණකර සහ අනෙකුත් ගෙවීම් ඇණවුම් මිලදී ගන්නේද නැද්ද යන්න සම්බන්ධයෙන් හෝ ලබා ගැනීම මත යටත්වනේද නැද්ද යන්න සම්බන්ධයෙන් බැංකුව විසින් තම පරම අභිමතය පරිදි තීරණය කළ

හැකිය. ගෙවන බැංකුව විසින් පසුව අගරු කරනු ලැබුවහොත් මිලදීගත් සියලු සාධන පත්‍රය සම්බන්ධයෙන් පූර්ණ උපයෝජනය (ගාස්තු ඇතුළුව) රඳවා තබාගනු ඇත. ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුම අගරු වීමේ දැන්වීම ලැබීම මත හර කරනු ඇත.

ඇ: බැංකුව මත නිකුත් කළ අණකර ඕනෑම ගිණුමක බැරට ගෙවනු ලබන අවස්ථාවේදී බැංකුව විසින් තම ප්‍රසිද්ධ කළ අය ක්‍රමයට අනුකූලව හැසිර වීමේ ගාස්තු අඩු කරනු ඇත. එවැනි තැන්පතු මත වටිනාකම් දිනය බැංකුවේ පවතින ප්‍රතිපත්තිය මත තීරණය කරමින් බැංකුව විසින් තීරණය කරනු ඇත. බැංකුව මත නිකුත් නොකළ අණකරයන්/වෙක්පත්/අනෙකුත් ගනුදෙනු කළහැකි සාධන පත්‍ර ගිණුමක බැරට මිලදී ගනු ලබන අවස්ථාවේදී ගිණුම බැර කරන විට සාධන පත්‍රයේ මුහුණත වටිනාකමෙන් හැසිරවීමේ ගාස්තු වලට අමතරව වට්ටම් ගාස්තු අඩු කරනු ඇත.

ප්‍රේෂණයන්

අ: ප්‍රේෂණයක්/අණකරයක් සම්පූර්ණයෙන්ම ඉල්ලුම්කරුගේ අවධානම මත යැවීමට නියමිත වන්නේය.

ආ: බැංකුව විසින් බැංකුවේ මිලදී ගැනීම් අනුපාතයට බැංකුව වෙත එම අරමුදල් ඇත්ත වශයෙන්ම ලැබුණු දිනයේදී ප්‍රේෂණය සම්බන්ධයෙන් වූ මුදල් වලට ප්‍රේෂණය කළ මුදල් සාමාන්‍යයෙන් පරිවර්තනය කරනු ඇත. කෙසේ වෙතත් පරිවර්තනය කර පැවරීම කරනු ලබන දිනයන් සම්පූර්ණයෙන්ම බැංකුවේ අභිමතය පරිදි වන්නේය.

ඇ: ප්‍රේෂණයක් අවලංගු කරනු ලබන අවස්ථාවකදී මුදල් ආපසු හැරවීම, ආපසු හැරවීම් දිනයේදී අනෝන්‍ය සම්බන්ධය ඇති ගනුදෙනුවෙන් ඇත්ත වශයෙන්ම ලැබුණු ප්‍රමාණයේ පදනම මත බැංකුවේ විකුණුම් අනුපාතයට පමණක් සිදු කිරීමට නියමිත වන්නේය. බැංකුවටම සහ එහි අනෝන්‍ය සම්බන්ධය ඇති ව්‍යාපාරයට හෝ ඒජන්තරවරයාට උද්ගත වන පරිදි වන වියදම් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපූරණය ලබා ගැනීමට බැංකුවට හිමිකම ඇත්තේය. සියලු අවලංගු කිරීමේ ගාස්තු, අයබදු සහ ලබාගත් කොමිස් මුදල් ආපසු ගෙවීමක් නොකරන්නේය.

ඇ. ගෙවීම් කිරීමේ හෝ ගෙවීම් උපදේශය ලබාදීමේ ප්‍රමාදය හේතුවෙන්, හුවමාරුවේදී අන්‍යාකාරයෙන් අයිතමයන් නැතිවීම, කපා හැරීම, නොකර හැරීමේ දෝෂය, බාධා කිරීම හෝ ඕනෑම අයිතමයක්, ලිපියක්, ටෙලෙක්ස් පණිවිඩයක්, විදුලි පුවතක් යැවීමේදී හෝ බාරදීමේදී ප්‍රමාදය හෝ බැංකුවේ අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධය ඇති ව්‍යාපාරය හෝ නියෝජිතයින්ගේ ක්‍රියාවන් හේතුවෙන් ඕනෑම පාඩු හෝ අලාභ සම්බන්ධයෙන් බැංකුව වගකිව යුතු නොවන්නේය.

ගනුදෙනුකරුගේ අවධානම

විදේශීය මූල්‍ය ගනුදෙනු සම්බන්ධව කටයුතු කිරීමේදී ඇති අවධානම් තත්වයන් පිළිබඳව පූර්ව අවබෝධයකින් යුතුව ගනුදෙනුකරුවන් විදේශීය මූල්‍ය ගනුදෙනු සිදුකළ යුතු අතර එවන් මූල්‍ය ගනුදෙනුවලදී මතුවන අවධානම සම්බන්ධව බැංකුව විසින් වගකියනු නොලැබේ.

03. ගනුදෙනුකරුගේ රාජකාරි

නියෝගවල පැහැදිලිතාව

ඕනෑම ආකාරයක නියෝගවල ඒවායේ අන්තර්ගතය නියමිත වේලාවට, පැහැදිලි සහ නිසැක විය යුත්තේය. නියෝගවල සංශෝධනයන්, සනාථ කිරීම් හෝ පුන පුනා සඳහන් කිරීම් එලෙසින් සඳහන් කළයුතු වන්නේය.

නියෝග ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධිත හදිසිතාව පිළිබඳ විශේෂ යොමුව

ගනුදෙනුකරුවෙකුට නියෝගයක් විශේෂයෙන්ම ක්ෂණිකව ක්‍රියාත්මක කර ගැනීමට අවශ්‍ය වන්නේ නම් (උදා: යම් දිනයකදී ලබාන්නාගේ ගිණුමට මුදල් පැවරුමක් බැර කළයුතු බවට වන කරුණ හේතුවෙන්) ගනුදෙනුකරු විසින් මෙම අවශ්‍යතාව වෙනමම බැංකුව වෙත දැනුම්දිය යුතු වන්නේය.

බැංකුවෙන් සංශෝධනය කළ දැනුම්දීම් පරීක්ෂා කිරීම සහ ඒවාට විරෝධතා

ගනුදෙනුකරු විසින් ගිණුම් ප්‍රකාශයන් (2.1 ඡේදය මගින් පාලනය වන්නා වූ වාරාන්තර ශේෂ ප්‍රකාශයන් හැර) ගනුදෙනු ප්‍රකාශයන්, සුරැකුම් සහ ආයෝජන ආදායම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය, අනෙකුත් ප්‍රකාශයන්, නියෝග ක්‍රියාත්මක කිරීමේ උපදෙස්

සහ අපේක්ෂිත ගෙවීම් සහ භාණ්ඩ තොග සම්බන්ධයෙන් වන තොරතුරු ඒවායේ නිරවද්‍යතාව සහ සම්පූර්ණත්වය සම්බන්ධයෙන් වහාම පරීක්ෂා කර ඕනෑම විරෝධතාවක් සම්බන්ධයෙන් ලිඛිතව බැංකුව වෙත වහාම දැනුම්දිය යුතු අතර ඉහත සඳහන් කළ ආකාරයට කිසිදු විරෝධතාවක් නොමැති විම ඉහත සඳහන් කළ ප්‍රකාශයන්, උපදෙස් සහ තොරතුරු නිවැරදි ලෙසට සහ ගනුදෙනුකරු මත බන්ධනීය ලෙසට සැලකිය යුතු වන්නේය.

ප්‍රකාශයන් නොලැබීමක් සිදු වුවහොත් බැංකුව වෙත දැනුම්දීම

2.1.1 ජේදයෙහි සඳහන් ඕනෑම වාරාන්තර ශේෂ ප්‍රකාශයක් සහ/හෝ ඕනෑම වෙනත් ප්‍රකාශයක් හෝ උපදේශයක් හෝ තොරතුරක් ලැබී නොමැත්තේ නම් ලිඛිතව වහාම බැංකුව වෙත ඒ බව ගනුදෙනුකරු විසින් දැනුම්දිය යුතු වන්නේය.

04. බැංකු සේවා පිරිවැය

පොලිය, ගාස්තු සහ ණය වූ වියදම්

පොලිය සහ ගාස්තු

අ: ගනුදෙනුකරු විසින් යම් අනුපාතයකට (අනුපාතවලට) යම් පදනමක් මත යම් අවස්ථාවේදී/අවස්ථාවන්හිදී බැංකුව වෙත අයවිය යුතු මුදල් මත පොලිය ගෙවිය යුතු අතර විටින් විට බැංකුව සමඟ ලිඛිතව එකඟ විය යුතු හෝ එවැනි ලිඛිත ගිවිසුමක් නොමැති අවස්ථාවේදී බැංකුව විසින් තීරණය කරනු ලබන පරිදි ඊට එකඟ විය යුතු වන්නේය.

ආ: ගෙවන ලෙසට විධාන කොට ඉල්ලා සිටි විට ගනුදෙනුකරු විසින් වහාම බැංකුව වෙත ගෙවීම හෝ ප්‍රතිපූරණය කළයුතු අතර නෛතික ගාස්තු ඇතුළුව ගනුදෙනුකරු සමඟ බැංකුව විසින් සිදු කරන ලද ඕනෑම ගනුදෙනුවක් සම්බන්ධයෙන්, ගනුදෙනුකරු වෙත කලින් දැනුම්දීම් සිදුකර තිබුණ ද නොතිබුණ ද, බැංකුවට උද්ගත වූ සියලු පිරිවැය, ගාස්තු, ණය සහ අනෙකුත් වියදම් ගනුදෙනුකරුගේ ඕනෑම ගිණුමකට (ගිණුම් වලට) හර කිරීමට බැංකුවට අයිතිය තිබිය යුතු වන්නේය.

ඇ: ගනුදෙනුකරු විසින් ගෙවිය යුතු වන්නා වූ බැංකුවේ පොලී අනුපාත, ගාස්තු, අය කිරීම් සහ කොමිස් මුදල් සම්බන්ධ තොරතුරු බැංකුවේ අය ක්‍රමය

දැක්වෙන පත්‍රිකාවෙහි අඩංගු වන අතර, එය ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ලබා ගැනීමට ඇති ඕනෑම විශේෂ ප්‍රතිලාභයන් ද සමග යොමුව සඳහා වන ආයතනික වෙබ් අඩවියෙහි ලබා ගැනීමට තිබේ.

ගණනය කිරීමේ ක්‍රමය

බැංකුවේ පොලී ගණනය කිරීමේ සූත්‍රය පහත පරිදි වන්නේය.

ගණනය කිරීම, බැංකුවේ සියලු වත්කම් සහ වගකීම් නිෂ්පාදනයන්ට සංගත වන්නේය. මෙම සූත්‍රය බැංකුවේ අභිමතය පරිදි වටින් වට බැංකුව විසින් වෙනස් කිරීම හෝ සංශෝධනය කිරීම සිදුකළ හැකිය.

ශේෂ පදනම “පොලී අනුපාතය/100” පොලී පදනම

පොලී පදනම, ව්‍යවහාර මුදල මත තීරණය වන්නේය. උදාහරණයක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා රුපියල් නියම/නියම ඒවා වන්නේය. එක්සත් ජනපද ඩොලර් නියම/360 වන්නේය.

අයවීමට නිග ප්‍රමාණයන් මත පොලිය

අයවීමට නිගව නොගෙවා ඇති ප්‍රමාණයන් හෝ පූර්ව එකඟතාවක් නොමැතිව අයිතාගත කරන ලද ප්‍රමාණයන් හෝ මත ඉහළ පොලී අනුපාතයක් අය කිරීමට බැංකුවට තම අභිමතය පරිදි හිමිකම තිබිය යුතු අතර, එම පොලිය බැංකුව විසින් තීරණය කරනු ලබන පරිදි යම් කාලචාරානුකූලව සංයෝග කළ හැකිය.

විචල්‍ය පොලී අනුපාතය

විචල්‍ය පොලී අනුපාත ණය මුදල් අවස්ථාවන්හිදී, පොලී අනුපාතය අදාළ ගිවිසුමේ කොන්දේසි වලට අනුකූලව ගලපනු ඇත. සේවාවන් සඳහා වන අය කිරීම් ලිඛිතව අන්‍යාකාරයකින් එකඟ වී නොමැත්තේ නම් බැංකුවට තම සාධාරණ අභිමතය පරිදි වෙනස් කළ හැකිය.

බදු සහ අනෙකුත් අයබදු

ගනුදෙනුකරු සමග බැංකුව විසින් සිදු කරන ලද ගනුදෙනු මත ගෙවිය යුතු වන්නා වූ සියලු අදාළ වන රජය විසින් පනවන ලද බදු, තීරුබදු සහ අනෙකුත්

අයබදු සම්බන්ධයෙන් බැංකුවට ප්‍රතිපූර්ණය කිරීමට ද ගනුදෙනුකරු වගකිව යුතු වන්නේය.

05. සුරැකුම

සුරැකුම් ඉල්ලා සිටීමට ඇති බැංකුවේ අයිතිය

බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරුගේ ඕනෑම වගකීම් (පවතින, ඉදිරි, නොමෙරු, කොන්දේසි හෝ සම්බන්ධිත වුවද නොවුවද) ඒ සම්බන්ධයෙන් සුරැකුම් ගනුදෙනුකරු විසින් ඉදිරිපත් කළයුතු බවට අවශ්‍ය බවට පෙනී යන අවස්ථාවේදී ඕනෑම විටක එලෙස ඉල්ලා සිටීමේ අයිතිය බැංකුව විසින් රඳවා තබාගනී.

සුරැකුම ඉටුකර ගැනීම

ගනුදෙනුකරු විසින් ඕනෑම මුදලක් ගෙවීමට හෝ මුදල් ආවරණය හෝ සුරැකුම සැපයීමට අපොහොසත් වන්නේ නම් හෝ නොසපයන්නේ නම් එවිට බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරු විසින් ණයට ඇති ඕනෑම සම්බන්ධිත හෝ වෙනත් බැඳී සිටීමක් හෝ වගකීමක් ඇත්ත වශයෙන්ම කල්පිරී තිබිය යුතු අතර බැංකුව විසින් කිසිදු පුද්ගලයෙකු වෙත මුදල් ගෙවන ලෙසට ලිඛිතව විධාන ඉල්ලා සිටීමක් හෝ දැන්වීමක් හෝ නොමැතිව බැංකුව විසින් තම පරම අභිමතය පරිදි සුදුසු යැයි කල්පනා කරනු ලබන ආකාරයකට හෝ යම් කොන්දේසි මත ගනුදෙනුකරුගේ ඕනෑම වත්කම් විකිණිය හැකි, සාක්ෂාත් කරගත හැකි හෝ අන්‍යාකාරයෙන් බැහැර කළ හැකිය. (ඕනෑම ව්‍යවහාර මුදල් පරිවර්තනය කිරීමක් ඇතුළුව) බැංකුව හෝ එහි කිසිදු නියෝජිතයෙකු ඉහතකී විකිණීමේ හෝ බැහැර කිරීමේ බලතල භාවිත කිරීමේදී සිදුවිය හැකි ඕනෑම අලාභ සම්බන්ධයෙන් කිසිදු අයුරකින් වගකිව යුතු නොවන අතර, එම විකිණීම හෝ බැහැර කිරීමට අදාළව බැංකුව විසින් සේවයේ යොදවන ලද ඕනෑම තැරැවිකරුවෙකුගේ, චෙන්දේසිකරුවෙකුගේ, නියෝජිතයෙකුගේ හෝ වෙනත් පුද්ගලයෙකුගේ ක්‍රියාවන් හෝ නොකර හැරීම සම්බන්ධයෙන් බැංකුව වගකිව යුතු නොවන්නේය.

ඊට සම්බන්ධිතව සියලු වියදම්, අයකිරීම් සහ අනෙකුත් මුදා හැරීම් සහ ඕනෑම පූර්ව හිමිකම්පෑම් ගෙවීමෙන් අනතුරුව ඕනෑම විකිණීමක හෝ බැහැර කිරීමක ශුද්ධ වකුණුම් මුදල් බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරුගෙන් එවකට අයවීමට හිඟව හෝ ගෙවීමට ඇති බවට පත් වන්නා වූ මුදල් ගෙවීම සඳහා අදාළ කරගත යුතු වන්නේය.

විකිණීම හෝ බැහැර කිරීමේ බලතල ක්‍රියාවට නැගිය හැකි බවට පත්ව ඇති බවට බැංකුවේ ඕනෑම නිලධාරියෙකු විසින් සිදු කරනු ලබන ප්‍රකාශයක් එම කරුණ සම්බන්ධයෙන් තීරණාත්මක සාක්ෂියක් විය යුත්තේය.

06. උකස් සහ හිලව් කිරීම

උකස් සහ හිලව් කිරීම පිළිබඳ එකඟතාව

උකස්

බැංකුවේ සන්නිවේදන පද්ධති ඇති හෝ පද්ධතිය හැකි ගනුදෙනුකරුගේ ඕනෑම සුරැකුම් හෝ දේපල මත උගස් සහ/හෝ සුරැකුම් අයිතියක් බැංකුව අත්කර ගනු ලබන බවට ගනුදෙනුකරු සහ බැංකුව එකඟ වන්නේය.

හිලව් කිරීමේ අයිතිය

ගනුදෙනුකරු වෙත බැංකුව විසින් ලබාදුන් හෝ ලබාදීමට නියමිත ණය මුදල්, ණයවර, අත්තිකාරම් හෝ වෙනත් මූල්‍යමය ආධාර, සහාය සහ බැංකු පහසුකම් මත බැංකුව වෙත දැනට හෝ මින්මතු ගෙවීමට හිඟව ණයව හෝ ගෙවිය යුතුව ඇති හෝ ගෙවිය යුතු බවට පත් වන්නා වූ සියලු මුදල් ද බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරුගේ ඇති සියලු ණයගැති භාවයන් සහ වගකීම් ද ඕනෑම ආකාරයක හෝ ස්වභාවයක ස්ථාවර තැන්පතු ගිණුම්, ඉතුරුම් ගිණුම්, ජංගම ගිණුම, තැන්පතු සහතික හෝ වෙනත් ඕනෑම ගිණුමක්, තැන්පතුවක් හෝ ගනුදෙනුවක් මත ගනුදෙනුකරුගේ බැරට දැනට පවතින හෝ මින්මතු පවතින්නා වූ හෝ බැංකුව විසින් ගෙවීමට හිඟව ණයව සහ ගෙවිය යුතුව බවට පත් වන්නා වූ සියලු මුදල් ඕනෑම විටක සහ මින්මතු සියලු කල්හිදීම හිලව් කර ගැනීමට සහ අදාළ කර ගැනීමට ගනුදෙනුකරු විසින් බැංකුව වෙත බලය පවරනු ලබයි. මෙහි සඳහන් එම කාර්ය සඳහා බැංකුවට අවශ්‍ය වන ආකාරයට එම කටයුතු කිරීමට හෝ යම් ලේඛන අත්සන් කිරීමට ගනුදෙනුකරු පොරොන්දු වන්නේය.

අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාවට නැංවීම

ඕනෑම ලිඛිත නීතියක/වෙනත් නීතියක/ගනුදෙනුකරු විසින් හෝ බැංකුව විසින් ලියා සකස් කළ/ලියා සකස් කිරීමට නියමිත ලියවිල්ලක පටහැනිව කුමක් සඳහන්ව තිබුණ ද බැංකුව වෙත අයවීමට ඇති ඕනෑම මුදල් ගෙවීම සඳහා ගනුදෙනුකරු වෙත

පූර්ව දැන්වීම් නොමැතිව සහ කලින් විධාන කොට ඉල්ලීම් නොමැතිව මෙහිදී නිර්මාණය කරන ලද හිලව් කිරීමේ හෝ උගස් හෝ අදාලකර ගැනීමේ අයිතිය ක්‍රියාවට නැංවීමට ගනුදෙනුකරු විසින් බැංකුව වෙත බලය ලබාදෙනු ලබයි.

07. ජංගම ගිණුම්

ජංගම ගිණුම් ශේෂයන් මත කිසිදු පොලියක් සඳහා ඉඩ නොමැත.

නාමික ගාස්තුවකට වෙක්පොත් සපයනු ලබන අතර වෙනත් කිසිදු ආකාරයකින් සිදු කිරීමට ඉල්ලා සිටින ආපසු ලබා ගැනීම් ගෙවීම් කිරීමට ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ අයිතිය බැංකුව විසින් රඳවා තබාගනී.

වෙක්පත් භාවිත කිරීමේදී පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි සැලකිලිමත් අවධානය යොමු කරන ලෙසට ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ඉල්ලා සිටිනු ලැබේ.

- (අ) ගනුදෙනුකරු වෙත නිකුත් කළ වෙක්පොත පරිහරණය කිරීමේදී හෝ අනුකාරයෙන් ගනුදෙනුකරුගේ නොසැලකිල්ල මාර්ගයෙන් වංචනික අත්සනක්/අත්සන් මත වෙක්පතකට ගෙවීම් සිදු කිරීමක් වුවහොත් බැංකුව වගකීම නොදරනු ඇත.
- (ආ) වෙක්පත් මත අත්සන් බැංකුව සන්තකයේ ඇති ආදර්ශ අත්සන් කාඩ් පත්‍රයේ දක්නට තිබෙන ආදර්ශ අත්සන පරිදීම සර්ටිෆිකේට් විලාසයෙන් තිබිය යුතු වන්නේය.
- (ඇ) නිකුත් කරනු ලබන ප්‍රමාණය වටන වලින් මෙන්ම ඉලක්කම් වලින් ද වෙක්පතෙහි ලියා තිබිය යුතු අතර, වටන සහ ඉලක්කම් යන දෙකම පිළිවෙලින් “රූපියලේ” සහ “රු.” යන මුද්‍රිත වටන වලට හැකිතාක් ආසන්නයෙන්ම ආරම්භ කළ යුතුය.
- (ඈ) වෙක්පතකට යම් වෙනසක් කිරීමට අවශ්‍ය වුවහොත් එවැනි වෙනස් කිරීමක් නිකුත් කරන්නාගේ සම්පූර්ණ අත්සන මගින් සත්‍ය බව තහවුරු කළයුතු වන්නේය.

- (ඉ) ගෙවීම සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමේ දිනට මාස 6 ක් හෝ ඊට වැඩි කාලයකට ප්‍රථමයෙන් දිනයක් දරණ චෙක්පතකට ගෙවීම් කිරීමට බැංකුව ප්‍රතික්ෂේප කරනු ඇත.
- (ඊ) පසුදාතම් යොදන ලද චෙක්පතක් ගෙවීම් කර ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුමට හර කරනු ලැබ ඇත්තේ නම් බැංකුව විසින් කිසිදු වගකීමක් බාර නොගන්නේය. පසුදාතම යොදන ලද චෙක්පතක් ගෙවීම සඳහා එම චෙක්පත ඉදිරිපත් කරනු ලබන දිනයට පසු දිනයක් දරණ චෙක්පතක් වන්නේය.

උපලබ්ධි නොවූ මුදල් වලට නිකුත් කළ චෙක්පත් වලට අනුකූලව කටයුතු කිරීමට බැංකුව බාර නොගනී. “උපලබ්ධි නොවූ මුදල්” යනුවෙන් අදහස් කරනු ලබන්නේ අනෙක් බැංකු වලින්, මූල්‍ය ආයතනයන්ගෙන්, රජයේ කාර්යාල වලින් ගෙවීම් උපලබ්ධි වී නොමැති සහ ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුමට බැර වී නොමැති චෙක්පත් හෝ ඒ සඳහා වූ ඇණවුම් ය.

චෙක්පත ඉදිරිපත් කරනු ලබන දිනයේ තැන්පත් කරනු ලබන මුදල්වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ගෙවීම් නොකොට චෙක්පතකක් අගකරු විම සිදු වුවහොත් ඒ සම්බන්ධයෙන් බැංකුව වගකීම නොදරනු ඇත.

ඕනෑම ගනුදෙනුකරුවෙක් විසින් නිකුත් කරනු ලබන චෙක්පතක එකතු වූ ප්‍රමාණය කිසිදු අවස්ථානුගත තත්ත්වයක් යටතේ හෝ ඕනෑම විටක එම ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුමේ දැනට පවතින ප්‍රමාණය ඉක්මවා නොයායුතු සහ ආපසු ලබා ගැනීම සඳහා තිබෙන ප්‍රමාණය ඉක්මවා නොයායුතු වන්නේය. ආවරණය නොවූ චෙක්පත් නිකුත් කරනු ලබන ගනුදෙනුකරුවන් සමග ව්‍යාපාර සබඳතා සියල්ල බැංකුව විසින් අවසන් කළ හැකිය.

මෙම කරුණු වලට සහ අවස්ථාවෝචිතව බලාත්මකව පවතින බැංකුවෙහි අනෙකුත් රීති වලට පටහැනිව නිකුත් කරනු ලබන ඕනෑම චෙක්පතක ගෙවීම් ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට ඇති අයිතිය බැංකුව විසින් රඳවා තබාගනී.

චෙක්පතක ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් කලින් ලබාදුන් අණක් අවලංගු කරන අවස්ථාවේදී ගිණුම් හිමියා විසින් පහත පරිදි කටයුතු කරනු ලබන බවට එකඟ වන්නේය. එනම්,

- (අ) ඉදිරිපත් කිරීම මත ටෙක්පතට නොගෙවීම තුළින් ප්‍රතිඵල වශයෙන් ඇති වන්නා වූ ඕනෑම අලාභයක් බැංකුව වෙත හානිපූර්ණය කරනු ලබන බවටත්,
- (ආ) ටෙක්පත/ටෙක්පත් අයකර ගනු ලබන්නේ නම් හෝ සොයාගනු ලබන්නේ නම් හෝ විනාශ වී ඇත්නම් ලිඛිතව වහාම බැංකුව වෙත දැනුම්දෙනු ඇති බවට හෝ ගෙවීම් නැවැත්වීමේ නියෝගය අවලංගු කරනු ලැබීමටත්,
- (ඇ) නොදැනීම හෝ ප්‍රමාද දෝෂය හෝ අයිතමය වැරදි යොමු කිරීම මාර්ගයෙන් බැංකුව විසින් අයිතමයන්ට ගෙවීම හෝ සහතික කිරීම හෝ සිදුව ඇත්නම් ඒ සම්බන්ධයෙන් බැංකුව වගකීම දැරිය යුතු බවට කියා නොසිටින බවටත්,
- (ඈ) කලින් දුන් අණ අවලංගු කිරීමක්, එය ලිඛිතව නොවන්නේ නම් සහ නැවැත්වීමට අවශ්‍ය වන්නා වූ ටෙක්පතෙහි නිවැරදි විස්තර අඩංගු නොවන්නේ නම් බාර ගැනීමක් නොකරනු ඇත. කලින් දුන් අණක් අවලංගු කිරීම ලිඛිතව විය යුතු අතර, අවලංගු කිරීම ලැබීම අවස්ථාව සහ නවත්වන ලද ටෙක්පත ඉදිරිපත් කිරීම කාලය අතර සාධාරණ කාලයක් ඉකුත් වනතෙක් බලාත්මක නොවනු ඇත. ගෙවීම නවත්වන නියෝගයක් ලිඛිතව අලුත් කිරීමක් නොකරන්නේ නම් මාස 6 ක කාලයක් සඳහා පමණක් බලාත්මක විය යුත්තේය. ටෙක්පතක් ටෙක්පතක ගෙවීම නැවැත්වීම සඳහා ගනුදෙනුකරුවෙකු විසින් කරනු ලබන සෑම ඉල්ලීමක් සඳහාම බැංකුව විසින් ගාස්තුවක් (බැංකුවේ අභිමතය පරිදි නියම කළ) නියම කරනු ඇත.

තැන්පත් කරන ලද ටෙක්පත් වලට අදාළ බැර සටහන් උපලබ්ධි නොවූ ඕනෑම ටෙක්පත් සම්බන්ධයෙන් එම සටහනේ දිනට පසු ව්‍යාපාර දිනයේදී බැංකුවේ අභිමතය පරිදි ආපසු හැරවීම සිදු කරනු ඇත.

බැංකුව විසින් කලින් කලට සෑම ජංගම ගිණුමක්ම සමාලෝචනය කරනු ඇති අතර ගිණුම පවත්වාගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් ගාස්තුවක් අය

කරනු ඇත. ඊට අතිරේකව අරමුදල් නොමැති වීම මත නොගෙවා අගරු වූ ටෙක්පත් මත බැංකුව විසින් කොමිස් මුදල් අය කරනු ඇත.

විටින් විට බැංකුව විසින් නිශ්චිතව දක්වනු ලබන අවම ශේෂය ගනුදෙනුකරු විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වන්නේය.

මින්මතු සඳහන් කරනු ලබන පරිදි වන කරුණු වලට යටත්ව බැංකුවේ තැන්පත් කරනු ලබන අයිතමයන් ලබා ගැනීම සඳහා ගනුදෙනුකරුගේ නියෝජිත වශයෙන් පමණක් බැංකුව කටයුතු කරනු ලබයි. නිෂ්කාශන ස්ථානය හෝ අන්‍යාකාරයක් මාර්ගයෙන් අණකාර බැංකුව හෝ වෙනත් ගෙවන ආයතනයක් වෙත හෝ ඒ තුළින් තැපැල් මගින් හෝ අන්‍යාකාරයෙන් යම් අයිතමවල සියලු පැවරීම් හෝ රැගෙන යාම ගනුදෙනුකරුගේ තනි අවධානම සහ වගකීම මත විය යුතු බවට අවබෝධ කරගෙන එකඟවනු ලබයි. බැංකුවේ හෝ එහි නිලධාරීන්ගේ ඕනෑම චේතනාන්විත වැරදි සහගත ක්‍රියාවක් හෝ නොකර හැරීමක් මාර්ගයෙන් සෘජු ලෙස ආරෝපණය කළහැකි පරිදි වන අවස්ථාවකදී හැර කිසිදු අවස්ථානුගත තත්ත්වයක් යටතේ අයිතමයන්ට සිදුවන ඕනෑම පාඩු හෝ අලාභ සම්බන්ධයෙන් බැංකුව වගකීම නොදරන්නේය.

එලෙස තැන්පත් කරන ලද ටෙක්පත්වල සහ අනෙකුත් සාධන පත්‍රයන්හි මුදල් බැංකුවට ගෙවීම් ලැබෙන තෙක් ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුමට බැර නොකරනු ඇත. කෙසේ වෙතත් ලබාගත් අයිතමයක ප්‍රමාණයෙන් ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුම බැංකුව විසින් වහාම හර කරනු ලබන්නේ නම් උපලබ්ධි වීමට ප්‍රථමයෙන් එලෙස ලබාදුන් එකී බැර කිරීම එම අයිතමය අගරු වුවහොත් බැංකුව එම අයිතමයේ වටිනාකම සඳහා දරනු ලබන බවට එලෙස බැර කරනු ලබන ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් ගනුදෙනුකරු වෙත සෑම විටම උපයෝජය කළයුතු වන්නේය.

අයිතමයන් ලබා ගන්නා සියලු අවස්ථාවන්හිදී බැංකුව විසින් ගෙවන ලද හෝ උද්ගත වන ඕනෑම ගාස්තු ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුම වෙනුවෙන් වනු ඇත.

ලබා ගැනීම සඳහා තැන්පත් කරන ලද ටෙක්පත් හෝ අනෙකුත් අයිතමයන් අගරු වීම සම්බන්ධයෙන් වන දැන්වීම බැංකුව විසින් එය ලැබීමෙන් අනතුරුව හැකි ඉක්මණින් බැංකුව විසින් ලබාදිය යුතු වන්නේය.

ලබා ගැනීම සඳහා ගනුදෙනුකරුවෙකු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ඕනෑම ටෙක්පතක්, බිල්පතක් සටහනක්, අණකරයක්, ලාභාංශයක්, වගකීමක් හෝ වෙනත් සාධන පත්‍රයක් මත බැංකුව විසින් ඕනෑම පිටසන් කිරීම්, ඉටු කිරීමක් හෝ ඉටු කිරීම් ඇප වීමේ හේතුව මගින් බැංකුවට උද්ගත වන හෝ දරන්නට සිදුවන ඕනෑම පාඩු සම්බන්ධයෙන් ලබා ගැනීමේ බැංකුකරු වශයෙන් ගනුදෙනුකරු විසින් බැංකුව වෙත භානිපූර්ණය කළයුතු අතර, බැංකුව විසින් ලබාදුන් එවැනි සෑම ඇප වීමක්ම සෑම අවස්ථාවකදීම ගනුදෙනුකරුගේ ඉල්ලීම මත ලබාදී ඇති ලෙසට සැලකිය යුතු වන්නේය.

බැංකුව සමග පූර්ව ලිඛිත එකඟතාවන්ට එළඹ නොමැත්තේ නම් තාවකාලිකව හෝ ගිණුම් වලින් ආපසු ලබා ගැනීම් සිදුකළ නොහැකි වනු ඇත. ගිණුමක් අයිරාගත වුවහොත් බැංකුවෙහි සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතු කාර්යට අනුව බැංකුව විසින් නියම කරනු ලබන අනුපාතයකට පොලිය අයිරාගත කළ මුදල මත ගනුදෙනුකරු විසින් ගෙවිය යුතු වන්නේය.

මෙහි අරමුදලේ පිළිබඳව කරනු ලබන ඕනෑම සඳහන් කිරීමක් ටෙක්පත නිකුත් කරනු ලබන සහ/හෝ ණය පහසුකමක් බැංකුව විසින් පිරිනමනු ලබන ගිණුමේ බැර ශේෂයට පමණක් වන්නේය.

ගනුදෙනුකරු විසින් හෝ බැංකුව විසින් ගිණුමක් වැසීම මත ගනුදෙනුකරු වෙත පෙර නිකුත් කළ සහ භාවිත නොකර පවතින සියලු ටෙක් ආකෘති පත්‍ර බැංකුවේ දේපල විය යුතු අතර, ගනුදෙනුකරු විසින් ඒවා බැංකුව වෙත වහාම ආපසු ලබාදිය යුතු වන්නේය.

හිස් ටෙක්පත් ආකෘති පත්‍ර නැති වීම ගනුදෙනුකරු විසින් බැංකුව වෙත වහාම වාර්තා කළයුතු වන්නේය.

මෙහි සඳහන් අනෙකුත් නියමයන් සහ කොන්දේසි වලට යටත්ව තිබෙන අරමුදල් ප්‍රමාණය ඉක්මවා යනු ලබන මුද්‍ර ප්‍රමාණයක ටෙක්පත් හෝ බිල්පත් බැංකුව වෙත එකවර ඉදිරිපත් කරනු ලබන්නේ නම් නිකුත් කිරීම සිදු කරනු ලබන ගිණුමේ තිබෙන අරමුදල් වලින් කුමන ටෙක්පත් හෝ බිල්පත් සඳහා ගෙවීම් කරනු ලබන්නේද යන්න තෝරා ගැනීමට බැංකුවට හිමිකම තිබේ.

ගනුදෙනුකරුවෙකුගේ අනෙකුත් සියලු ගිණුම් පරිදි ජංගම ගිණුමක ඇති අරමුදල් බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරුවෙකුගේ වර්තමාන හෝ ඉදිරි වගකීම් සියල්ල සඳහා සුරැකුමක් ලෙසට බැංකුව විසින් සලකනු ලබන අතර, එම වගකීම් ගනුදෙනුකරු විසින් ඉටු කිරීමක් නොකළහොත් බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරුවෙකුගේ එම වගකීම් ඉටු කිරීමට එම අරමුදල් භාවිත කිරීමට සහ ඉන් අනතුරුව ඒ වන විටත් නිකුත් කර ඇති ටෙක්පත් වලට ගෙවීම් ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට, ගනුදෙනුකරු වෙත දැන්වීම් නොමැතිව, බැංකුවට හිමිකම තිබේ.

මෙම 7 වන වගන්තියෙහි අඩංගු නියමයන් සහ කොන්දේසි ටෙක්පත් පොතේ පිට කවරයන්හි සහ ගෙවීම් පත්‍රිකාවලත් සහ මුදල් ලදුපත්වලත් සඳහන් රීති වලට සහ බැංකුවේ අනෙකුත් කොන්දේසි සහ රීති වලට ද අතිරේකව වන්නේය.

ශ්‍රී ලංකාවේ රජයේ නීති සහ රෙගුලාසි ද ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු වලට පොදු සාමාන්‍ය පරිචයන් සිරිත් විරිත් සහ ක්‍රියා පටිපාටීන් ද බැංකුව මගින් විවෘත කරනු ලබන ජංගම ගිණුම්වල ක්‍රියා කලාපය සහ සෑම ගිණුමක බැරට තබන අයිතමයන් උපලබ්ධිවීමට අදාළ වනු ඇති සහ පාලනය කරනු ලබනු ඇත.

08. ඉතුරුම් ගිණුම් සඳහා රීති

බැංකුව විසින් ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු පරිදි වන යම් අනුපාතයන්ට පොලිය සඳහා දෛනික බැර ශේෂයන් මත ඉඩ ලබාදෙනු ඇති අතර, තැන්පත්කරුවෙකුගේ ගිණුමට මාසිකව බැර කෙරෙනු ඇත.

බැංකුව විසින් විටින් විට තීරණය කරනු ලබන පරිදි වන සාමාන්‍ය බැර ශේෂයන් මත පොලිය සඳහා ඉඩ ලබා නොදේ.

බැංකුව විසින් තම පරම අභිමතය මත ශේෂයේ සාමාන්‍යය බැංකුව විසින් නිශ්චිතව දක්වා ඇති අවම ශේෂයේ සාමාන්‍යයට වඩා පහළ වැටෙන අවස්ථාවේදී පොලිය ගෙවීම ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකිය.

තැන්පත් කිරීම සඳහා බාරගනු ලබන සියලු වෙක්පත් සහ අනෙකුත් මූල්‍ය සාධන පත්‍ර අවසාන ගෙවීමට යටත්ව බැර කරනු ලැබේ. පසුව නොගෙවා හරවා යවනු ලබන අයිතමයන්ට තැන්පත්කරුගේ ගිණුම් වලට ගාස්තු අය කිරීමේ අයිතිය බැංකුව විසින් රඳවා තබාගනී.

09. කාලීන තැන්පතු ගිණුම්

මුල් හෝ ඉන් අනතුරුව තැන්පතුවේ කාලචාරය පවතින අතරතුරදී තැන්පතුව හෝ ඉන් කිසිදු හෝ කොටසක් තැන්පත්කරු වෙත මුද්‍රා හැරීමට බැංකුවේ වගකීමක් නොමැත.

තැන්පතුව සිදුකරන අවස්ථාවේදී තැන්පත්කරු/තැන්පත්කරුවන් වෙත බැංකුව විසින් නිකුත් කළ කාලීන තැන්පතු ලදුපත පැවරිය නොහැකිය.

තැන්පතුවේ කල්පිරීමේ දිනය ඉකුත් වීමෙන් අනතුරුව කිසිදු පොලියක් උද්ගත නොවනු ඇත.

තැන්පතුවේ ඕනෑම පවතින කාලචාරයක් අවසාන වීමට අඩුම තරමින් වැඩ කරන දින හතකටවත් ප්‍රථමයෙන් අනාභිකාරයකට බැංකුව වෙත තැන්පත්කරු/තැන්පත්කරුවන් විසින් ලිඛිතව උපදෙස් ලබාදී නොමැත්තේ නම් බැංකුවේ පරම අභිමතය සහ පහසුව තුළ එම තැන්පතුව තිබෙන හෝ තබනු ලබන සෑම කාලචාරයක් අවසානයේදීම වැඩිදුර කාලචාරයක් සහ අනුප්‍රාප්ත කාලපරිච්ඡේදයන් හෝ කාලචාරයන් සඳහා මෙහි අඩංගු කොන්දේසි සහ විටින් විට බැංකුව විසින් නිර්දේශ කරනු ලබන පරිදි වන යම් වෙනත් කොන්දේසි (පොලී අනුපාතය සහ ආපසු ලබා ගැනීමේ කාලය ඇතුළුව) උද්ගත වූ පොලිය ඇතුළත්ව/ඇතුළත් නොකොට (අවස්ථාව පරිදි) කාලීන තැන්පතුව අලුත් කිරීමට බැංකුවට බැඳී සිටීමක් නොතිබිය යුතු වුවද බැංකුවට අයිතිය සහ අධිකාරිය තිබේ.

තැන්පතු ගිණුමක් විවෘත කිරීමට අවශ්‍ය වන්නා වූ අවම තැන්පතු මුදලක් බැංකුව විසින් නිශ්චිතව දක්වනු ඇත.

තැන්පතුවක් තැබිය හැකි අවම කාලපරිච්ඡේදය සහ එම අවම කාලපරිච්ඡේදය ඉකුත් වීමට ප්‍රථමයෙන් බැංකුවේ කැමැත්ත ඇතිව තැන්පතු ආපසු ලබා ගන්නා අවස්ථාවේදී පොලිය ගෙවීම් අත්හිටුවීමේ තම අයිතිය ද බැංකුව විසින් නිශ්චිතව දක්වනු ඇත.

ඉහත කරුණු එලෙස තිබියදීත් කල් පිරීමට මත්තෙන් කරනු ලබන ඕනෑම මුදල් ආපසු ලබා ගැනීමක් සිදු වුවහොත් ඕනෑම තැන්පතුවක් මත එකඟ වූ පොලී අනුපාතය බැංකුවට තම අභිමතය පරිදි අඩු කළ හැකිය.

10. බද්ධ ගිණුම්

ගිණුමක් බද්ධ ගිණුමක් වන්නේ නම් බද්ධ ගිණුම් හිමියන් එවැනි ඕනෑම ගිණුමක් මත පිරිනමන ලද ඕනෑම අයිරා, ණය හෝ වෙනත් ණය පහසුකම් හෝ පහසුකම් සම්බන්ධයෙන් ද සියලු පොලිය, කොමිස් මුදල් හෝ අනෙකුත් බැංකු ගාස්තු සහ වියදම් ද සම්බන්ධයෙන් එක්ව සහ වෙන් වෙන්ව වගකිව යුතු වන්නේය.

ඕනෑම ගිණුමක් බද්ධ නම් වලින් පවතින අවස්ථාවේදී ඕනෑම බද්ධ ගිණුම් හිමියෙකු මිය ගියහොත් එවැනි ගිණුමක ඉතිරි වන ගිණුම් හිමියා/ගිණුම් හිමියන් එම ගිණුමේ ගිණුම් හිමියා/ගිණුම් හිමිකරුවන් වශයෙන් සහ එවැනි ගිණුමක ඇති මුදල් වලට ඇති ඕනෑම හිමිකමක් හෝ බැඳියාවක් ඇති එකම පුද්ගලයා/පුද්ගලයන් වශයෙන් බැංකුව විසින් සැලකිය යුතු වන්නේය. ඒ අනුව පවත්වාගෙන යාමේ උපදෙස් වලට පටහැනිව කුමන කරුණු පැවතියද එවැනි ගිණුමක ඇති මුදල් පිටත්ව සිටින ගිණුම් හිමියා/ගිණුම් හිමියන් වෙත බැංකුව විසින් ගෙවිය යුතු වන්නේය.

බද්ධ ගිණුම් හිමියන් වෙත ලබාදීමට අවශ්‍ය වන්නා වූ ඕනෑම දැන්වීමක් මූලික ගිණුම් හිමියා වෙත ආමන්ත්‍රණය කළයුතු වන්නේය.

11. විශේෂ යෝජනා ක්‍රම, වරණීය සැලකිල්ල සහ වරප්‍රසාද

බැංකුව විසින් යම් ගනුදෙනුකරුවන් මත විශේෂ යෝජනා ක්‍රම හඳුන්වාදිය හැකි සහ වරණීය සැලකිල්ල සහ වරප්‍රසාදයන් ලබාදිය හැකිය. එවැනි වරණීය සැලකිල්ල සහ/හෝ වරප්‍රසාදයන් බැංකුව විසින් තම පරම අභිමතය පරිදි විටින් විට තීරණය කරනු ලබන පරිදි වන එම ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ගිණුම් ශේෂයන් මත හෝ යම් වෙනත් උපමානයන් මත පදනම්ව ලබාදිය හැකිය. වරණීය

සැලකිල්ල හෝ ප්‍රතිලාභයන් ගිණුම් ශේෂය මත පදනම්ව (බැර හෝ ශේෂයක් මත හෝ හර සහ බැර යන ශේෂයන්හි සංයෝගයක් මත) ගනුදෙනුකරුවෙක් වෙත ලබාදී ඇද්ද නැද්ද යන කරුණ විටින් විට බැංකුව විසින් නිශ්චිතව දක්වනු ලබන අවම ප්‍රමාණයන්ට පහළට වැටීම මත එවැනි වරප්‍රසාද සහ/හෝ සැලකීම ඉවත් කළ හැකිය. බැංකුවට කෙසේ වෙතත් ඕනෑම විටක සහ ගනුදෙනුකරු වෙත දැන්වීම් ලබාදීමකින් තොරව සහ ඒ සඳහා කිසිදු හේතු දැක්වීමකින් තොරව තම පරම අභිමතය පරිදි එවැනි විශේෂ යෝජනා ක්‍රම, වරණීය සැලකිල්ල හෝ වරප්‍රසාද ඉවත් කිරීමේ අයිතිය තිබිය යුත්තේය.

12. විවිධ

බැංකුව විසින් තම අභිමතය පරිදි ඕනෑම විටක ගිණුම් විවෘත කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම සඳහා වන සුදුසුකම් උපමානයන් නිශ්චිතව දැක්විය හැකිය.

ගනුදෙනුකරු විසින් ඕනෑම ගිණුමකට සහ/හෝ ගනුදෙනුවකට අදාළ වන්නා වූ අදාළ තොරතුරු සියල්ල (උදාහරණ වශයෙන් ගනුදෙනුකරුගේ අත්සන) සහ ලේඛන (උදාහරණ වශයෙන් ටෙක්පත්) වෙනත් කිසිදු පාර්ශවයක් විසින් අවසර නොලත් කිසිදු කාර්යයක් වෙනුවෙන් ඒවා භාවිත නොකරන බවට සහතික කිරීම පිණිස නිසි පරිදි තබා ආරක්ෂා කරනු ලබන බවට සහතික කිරීමට ගනුදෙනුකරු සැලකිල්ල දැක්විය යුතුය. තම ගිණුම්, තොරතුරු හෝ ලේඛන යම් අනවසර භාවිත කිරීමක් පිළිබඳව දැනගනු ලැබුවහොත් හෝ සැක කරනු ලබන්නේ නම් වහාම බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරු විසින් දැනුම්දිය යුතු අතර, මෙම සාමාන්‍ය කොන්දේසි වලට සම්බන්ධිතව බැංකුවට සාධාරණයක් අවශ්‍ය වන පරිදි වන යම් කටයුතු කිරීමට සහ යම් ලේඛන අත්සන් කිරීම ද සිදු කළයුතු වන්නේය. විනිමය බිල්පත් වංචනික අත්සන් හේතු මත හෝ සාධන පත්‍රයෙහි අනෙකුත් කොටස් වෙනස් කිරීමේ හේතුව මගින් බැංකුව වෙත හර කරනු ලබන්නේ නම් බැංකුව ඒ අනුව ගනුදෙනුකරුවාට හර කළ හැකිය.

බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරු විසින් තත්කාලයේ ණයට පවතින්නා වූ මුදල් සහ වගකීම් (ව්‍යවහාර මුදල/ව්‍යවහාර මුදල් ඇතුළුව) පිළිබඳව හෝ ඕනෑම ගනුදෙනුවක්/සබඳතාවකට අදාළව ඕනෑම කරුණක් සම්බන්ධයෙන් බැංකුවේ බලයලත් නිලධාරියෙකු (නිලධාරීන්) විසින් නිකුත් කළ ප්‍රකාශයක් හෝ සහතික

කැපී පෙනෙන දෝෂයක් නොමැති අවස්ථාවකදී ගනුදෙනුකරුවා එරෙහිව තීරණාත්මක සහ ගනුදෙනුකරු මත බන්ධනීය විය යුත්තේය.

බැංකුවට ගනුදෙනුකරුවෙකු ණයව තිබෙන ඕනෑම ප්‍රමාණයක් ගෙවීම ලැබෙන්නේ නම් සහ එම මුදල බැංකුවට ණයව තිබෙන්නා වූ ව්‍යවහාර මුදලට වඩා හැර වෙනත් ව්‍යවහාර මුදලකින් වන්නේ නම් (ගිණුමේ ව්‍යවහාර මුදල) බැංකුවට ඕනෑම විටක තම අභිමතය පරිදි ගනුදෙනුකරුවා දැන්වීමකින් තොරව බැංකුව විසින් තීරණය කරනු ලබන පරිදි වන පරිවර්තනය කිරීමේ යම් කොන්දේසියක් (කොන්දේසි) සහ අනුපාතයක් (අනුපාත) මත ගිණුමේ ව්‍යවහාර මුදල් වලට එම ගෙවීම පරිවර්තනය කිරීමට හිමිකම තිබිය යුතු අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඕනෑම විටක බැංකුවට දරන්නට සිදු වන්නා වූ සියලු පාඩු, පිරිවැය සහ වියදම් සම්බන්ධයෙන් බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරු විසින් සම්පූර්ණයෙන්ම හානිපූර්ණය කළයුතු වන්නේය. බැංකුව වෙත ගෙවීම් (ඕනෑම නඩු තීන්දුවක් හෝ අධිකරණ නියෝගයක් හෝ අන්‍යාකාරයක් යටතේ) එය කරනු ලැබූ කාරණාව සම්බන්ධයෙන් වන ප්‍රමාණය, ගිණුමේ ව්‍යවහාර මුදලින් සම්පූර්ණයෙන්ම බැංකුවට ගෙවීම ලැබී නොමැත්තේ නම් සහ ගිණුමේ ව්‍යවහාර මුදලට ඉහතකි ආකාරයට පරිවර්තනය කිරීම මත ඕනෑම ගෙවීමක් ඕනෑම ප්‍රමාණයක් ගිණුමේ ව්‍යවහාර මුදලේ ප්‍රකාශිත එම ගිණුමේ හිඟ වන ප්‍රමාණයට එම මුදල මුදා හැරීමක් නොවිය යුතු අතර, හිඟය අයකර ගැනීමට ගනුදෙනුකරුවා එරෙහිව වෙනම නඩු නිමිත්තක් බැංකුවට තිබිය යුතු වන්නේය.

13. පැමිණිලි ක්‍රියාපටිපාටිය

ගනුදෙනුකරුවන්ට වාචිකව හෝ ලිඛිතව බැංකුව වෙත ඕනෑම පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

සියලු වාචික හෝ ලිඛිත පැමිණිලි, පැමිණිලි විසඳීමේ නිලධාරියා වෙත හෝ එවැනි පැමිණිලි ලැබීමට බලයලත් තැනැත්තා වශයෙන් බැංකුවේ ඕනෑම නිල පලකිරීමක හෝ දැන්වීමක නම් කර ඇති හෝ හඳුනාගනු ලැබ ඇති ඕනෑම වෙනත් පුද්ගලයෙකු වෙත අමතනු ලැබිය හැකිය.

පැමිණිල්ලක් ලැබීම මත එම පැමිණිල්ල ලැබුණු තැනැත්තා විසින් එම පැමිණිල්ල විමසීම සහ වැඩිදුර ක්‍රියා මාර්ග සඳහා බැංකුවේ අදාළ දෙපාර්තමේන්තුව හෝ අංශය වෙත යොමු කළයුතු වන්නේය.

සියලු පැමිණිලි බැංකුවේ සේවා බෙදා හැරීම් ඒකකය විසින් අධීක්ෂණය කර සම්පූර්ණයෙන් ඒ පිළිබඳව යථා පරිදි ඉදිරියට කටයුතු කරගෙන යාම සිදු කළයුතු වන්නේය.

පැමිණිල්ල සිදු කරනු ලබන දින සිට වැඩ කරන දින පහක් (5) ඇතුළත බැංකුව විසින් පැමිණිල්ල සම්බන්ධයෙන් ගනුදෙනුකරු වෙත ප්‍රතිචාර දැක්විය යුතු වන්නේය. මෙම කාලපරිච්ඡේදය ඇතුළත පැමිණිල්ල සම්බන්ධයෙන් විමර්ශනය අවසන් කිරීමට බැංකුවට නොහැකි වුවහොත් එයට බැංකුව විසින් එම දින පහක (5) කාලය ඇතුළත අතරු පිළිතුරක් ගනුදෙනුකරු වෙත සැපයිය යුතු අතර, අවසාන පිළිතුරක් සහිතව ගනුදෙනුකරු වෙත නැවත බැංකුව එළඹෙනු ලබන්නේ කුමන දිනයකදී ද යන්න පිළිබඳව ගනුදෙනුකරු වෙත දැනුම් දෙනු ඇත.

පැමිණිල්ල නිත්‍යානුකූල බවට බැංකුව විසින් නිගමනය කරනු ලබන්නේ නම් බැංකුව විසින් එම පිළිතුර මගින් පැමිණිල්ල විසඳීමට ගන්නා ලද පියවර පිළිබඳව ගනුදෙනුකරු වෙත දැනුම්දිය යුතු වන්නේය.

වාචිකව ගනුදෙනුකරුවෙකුගෙන් ලැබුණු ඕනෑම පැමිණිල්ලකට බැංකුව විසින් වාචිකව හෝ ලිඛිතව පිළිතුරු සැපයිය හැකිය. ලිඛිතව ගනුදෙනුකරුවෙකුගෙන් ලැබුණු ඕනෑම පැමිණිල්ලකට බැංකුව විසින් ලිඛිතව පිළිතුරු සැපයිය යුතු වන්නේය.

සියලු පැමිණිලිවලට පැමිණිල්ලේ භාෂාව පරිදිම වන එම භාෂාවෙන්ම පිළිතුරු සපයනු ඇත.

14. අයකර ගැනීමේ ක්‍රියා මාර්ග සහ අවුරාලීමේ ක්‍රියාපටිපාටිය

ගනුදෙනුකරුවෙකු විසින් තම වගකීම් කිසිවක් හෝ පැහැර හැරීම් සිදු කරනු ලැබුවහොත් බැංකුවකට අනුගමනය කළහැකි අයකර ගැනීමේ ක්‍රියා මාර්ග පටිපාටිය පහත පරිදි වන්නේය.

- (අ) බැංකුව විසින් මූලික ගනුදෙනුකරු සම්බන්ධ කරගෙන ගනුදෙනුකරුගෙන් අයවීමට ඇති මුදල අයකර ගැනීමට උත්සාහ දරනු ඇත.
- (ආ) මේ ආකාරයට අයවීමට ඇති මුදල අයකර ගැනීමට බැංකුව අපොහොසත් වන්නේ නම් බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුගෙන් අයවීමට ඇති මුදල අයකර ගැනීමට බාහිර සේවා සපයන්නෙකුගෙන් සහාය ඉල්ලා සිටිය හැකිය.
- (ඇ) ගනුදෙනුකරුගෙන් අයවීමට ඇති මුදල අයකර ගැනීමට බැංකුව අපොහොසත් වන්නේ නම් බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුට එරෙහිව නෛතික ක්‍රියා මාර්ග ආරම්භ කරනු ඇත.

ගනුදෙනුකරුගෙන් ප්‍රතිපූර්ණය කරනු ලබන්නා වූ බැංකුවේ වියදම්

බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුට එරෙහිව නෛතික ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමට සිදු වුවහොත් ඒ සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන බැංකුවට උද්ගත වූ සියලු වියදම් සහ විමර්ශනයන්, පලකිරීම් සහ අයකර ගැනීම් සම්බන්ධයෙන් උද්ගත වන ඕනෑම අනෙකුත් වියදම් ද බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුගෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකිය.

ණය මුදලක්, අයිතවක් හෝ ඕනෑම වෙනත් ණය පහසුකමක් සම්බන්ධයෙන් සුරැකුම් වශයෙන් දරා සිටින දේපල සම්බන්ධ අවුරුලීමට බැංකුව විසින් යොදවා ගනු ලැබීමට නියමිත ක්‍රියා පටිපාටිය

ගනුදෙනුකරුවෙකු විසින් ණය මුදලක්, අයිතවක් හෝ ඕනෑම වෙනත් ණය පහසුකමක් ගෙවීම පැහැර හැරීමක් සිදු වුවහොත් එම ණය මුදල හෝ අයිතව හෝ එවැනි අනෙකුත් ණය පහසුකම (සාමූහිකව/ණය පහසුකම/පහසුකම්) සඳහා සුරැකුම් වශයෙන් දරා සිටින දේපල අත්කර ගැනීමට පහත සඳහන් වන ක්‍රියා පටිපාටියක් අනුගමනය කළයුතු වන්නේය.

01. පරාවේ ක්‍රියාවට නැංවීම

- (අ) ණය පහසුකමේ ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 5 කට වඩා වැඩි (හෝ අදාළ වන නීති සහ රෙගුලාසි මගින් නිශ්චිතව දක්වනු ලබන පරිදි යම් වෙනත් ප්‍රමාණයක්) වන්නේ නම් බැංකුවට යෝජනා සම්මතයක් සම්මත

කර පුවත්පත් දැන්වීම් පලකර ප්‍රසිද්ධ වෙන්දේසියක් මගින් දේපල විකිණීමට පියවර ගත හැකිය. (පරාවේ ක්‍රියා පටිපාටිය) බැංකුවට ඊට විකල්පව පරාවේ ක්‍රියා පටිපාටිය අනුගමනය කිරීමකින් තොරව මින්මතු විස්තර කරනු ලබන පරිදි උගස් බැඳුම්කර නඩුකර ක්‍රියා පටිපාටිය යටතේ උකස් බැඳුම්කරය බලාත්මක කිරීමට අධිකරණයෙහි ගනුදෙනුකරුවා එරෙහිව නඩු පැවරිය හැකිය.

(ආ) බැංකුව විසින් පරාවේ ක්‍රියා පටිපාටිය යටතේ පියවර ගනු ලබන්නේ නම් සහ වෙන්දේසියේදී 3 වන පාර්ශවයක් විසින් දේපල මිලදී ගනු ලබන්නේ නම් බැංකුව විසින් ණය පහසුකම මත බැංකුවට අයවීමට ඇති මුදල ද සම්බන්ධ සියලු වියදම් සහ ගාස්තු ද විකුණුම් මුදලින් අයකර ගනු ඇති අතර යම් අතිරික්ත මුදලක් (වෙනොත්) ගනුදෙනුකරු වෙත බාරදෙනු ඇත.

(ඇ) වෙන්දේසියේදී දේපල සම්බන්ධයෙන් ගැණුම්කරුවන් කිසිවෙකු හෝ නොමැත්තේ නම් බැංකුව විසින් 1990 අංක 4 දරණ බැංකු මගින් ණය අයකර ගැනීමේ (විශේෂ විධිවිධාන) පනත (සංශෝධිත පරිදි) යටතේ බලතල පැවරී ඇති පරිදි නාමික මුදලකට තමාගේ නමින් දේපල අත්කර ගනු ඇත.

(ඈ) දේපල අත්පත් කර ගැනීමෙන් අනතුරුව බැංකුව විසින් තම අභිමතය පරිදි දේපල නැවත විකිණීමට පියවර ගනු ඇත. නැවත විකිණීමෙන් පසුව බැංකුව විසින් අදාළ ණය පහසුකම මත බැංකුවට අයවීමට ඇති මුදල සහ සම්බන්ධ සියලු ගාස්තු විකුණුම් මුදලෙන් අයකර ගනු ඇති අතර යම් අතිරික්ත මුදලක් (වෙනොත්) ගනුදෙනුකරු වෙත බාරදෙනු ඇත.

02. උගස් බැඳුම්කර නඩුකරය

(ආ) ණය පහසුකම් මුදල රුපියල් මිලියන 5 කට වඩා පහළ (හෝ අදාළ වන නීති සහ රෙගුලාසි මගින් නිශ්චිතව දක්වනු ලබන පරිදි යම් වෙනත් ප්‍රමාණයක්) වන්නේ නම් බැංකුව විසින් උගස් බැඳුම්කරය බලාත්මක කර ප්‍රසිද්ධ වෙන්දේසියක් මගින් දේපල විකිණීමට

අධිකරණයෙන් නියෝගයක් ඉල්ලා සිටීමට අධිකරණයේ නඩු පැවරීම සිදුකරනු ඇත.

(ආ) වෙන්දේසියෙන් අනතුරුව ණය පහසුකම මත බැංකුවට අයවීමට හිඟව ඇති ප්‍රමාණය විකුණුම් මුදලින් අයකර ගෙන යම් අතිරික්ත මුදලක් (වෙනොත්) ගනුදෙනුකරු වෙත බාරදෙනු ඇත.

ගනුදෙනුකරු වෙත එහි ප්‍රතිවිපාක සහ ඔහු/ඇය වෙත ඇති විකල්පයන්

ඉහත සඳහන් කරන ලද ඕනෑම අදියරයකදී අයවීමට ඇති ණය පහසුකම සහ උගස බලාත්මක කිරීමට උද්ගත වූ පිරිවැය ගෙවා පියවීමට බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුට ඉඩ ලබාදෙනු ඇත. බැංකුව වෙත එම අයවීමට ඇති සියලු මුදල් ගෙවා පියවීමෙන් අනතුරුව බැංකුව විසින් සුරැකුම් වශයෙන් දරා සිටි දේපල ගනුදෙනුකරු වෙත මුදාහරිනු ඇත.

15. අත්හල දේපල සහ අකර්මණය ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියා පටිපාටි

01. අත්හල දේපල

අත්හල දේපල යන්නට ඕනෑම බැංකු ගිණුමක (ජංගම, ඉතුරුම්, කාලීන තැන්පතු හෝ අන්‍යාකාරයේ) ශේෂයක් සහ ඕනෑම බැංකු පහසුකමක් සම්බන්ධයෙන් සුරැකුමක් වශයෙන් හැර (ආරක්ෂිත තැන්පතු ලොකරයක අඩංගු ද්‍රව්‍ය වැනි) සහ ඒ සම්බන්ධයෙන් වසර දහයකට (10) වඩා වැඩි කාලපරිච්ඡේදයක් පුරාවට ගනුදෙනුවක් සිදුකර නොමැති ගනුදෙනුකරුවෙකු විසින් හෝ ගනුදෙනුකරුවෙකු වෙනුවෙන් බැංකුව දරා සිටින ඕනෑම වෙනත් දේපලක් ඇතුළත් වන්නේය.

වාර්ෂික පදනමක් මත සෑම වර්ෂයක් අවසානයේදීම මාස හයක් (06) තුළ මුදල් මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලබන පරිදි යම් ආකාරයකින් එම අත්හල දේපල සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත වාර්තාවක් බැංකුව විසින් ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත වන්නේය.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කළ වාර්තාවේ දින සිට දින තිහක් (30) ඇතුළත දේපලට අදාළ හිමිකරුගේ නම සහ විස්තර සඳහන් කරමින් සිංහල,

ඉංග්‍රීසි සහ දෙමළ භාෂාවන්ගෙන් පුවත්පත්වල එවැනි අත්හල දේපල සම්බන්ධයෙන් වන සම්පූර්ණ ලැයිස්තුවක් බැංකුව විසින් ප්‍රසිද්ධ කළයුතු වන්නේය.

සමගාමීව, අත්හල දේපලේ අදාළ හිමිකරුවන් වෙත ඔවුන්ගේ අවසානයට හඳුන්වාදුන් ලිපිනයට ලියාපදිංචි තැපැල් මාර්ගයෙන් අත්හල දේපල පිළිබඳව ඔවුන් වෙත දැනුම් දෙමින් සහ දේපල ඉල්ලා සිටීමට සාධාරණ කාලපරිච්ඡේදයක් ඔවුන් වෙත ලබා දෙමින් බැංකුව විසින් දැන්වීම් යැවිය යුතු වන්නේය.

ගනුදෙනුකරු විසින් වලංගු හිමිකම්පෑමක් ඉදිරිපත් නොකරන්නේ නම් බැංකුව විසින් සාධාරණ ලෙස තීරණය කරනු ලබන පරිදි වන යම් කාලයක් ඇතුළත බැංකුව විසින්,

(අ) අක්‍රීය ගිණුම්වල ශ්‍රී ලංකා භාවිත මුදලින් පවත්වාගෙන යන අරමුදල් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත පැවරිය යුතු අතර, විදේශීය මුදලින් පවත්වාගෙන යන එම අරමුදල් බැංකුවෙහි අඛණ්ඩව තබාගත යුතු වන්නේය.

(ආ) ආරක්ෂිත තැන්පතු ලොකරයන් කඩා විවෘත කර අන්ත ර්ගනයන් පිටතට ගතයුතු වන්නේය.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත මාරු කරන ලද එම අරමුදල් අනන්‍යතාවය තහවුරු කිරීම මත ඕනෑම අවස්ථාවකදී ඉල්ලා සිටීමට ගනුදෙනුකරුවන්ට හිමිකම තිබිය යුතු වන්නේය.

ආරක්ෂිත තැන්පතු ලොකරයන්හි අන්තර්ගතයන් වලංගු හිමිකම්පෑමක් ඉදිරිපත් කරන තෙක් විනාශ කිරීමකින් තොරව බැංකුවේ ආරක්ෂිත භාරයෙහි තබාගත යුතු වන්නේය.

අත්හල දේපල හිමිකම්පාන ගනුදෙනුකරුවන්ගේ උරුමකරුවන් හෝ අනුප්‍රාප්තිකයන් විසින් නීතියේ අවශ්‍යතාවය පරිදි ඔවුන්ගේ හිමිකම්පෑම් තහවුරු කිරීමේ ලේඛන බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කළයුතු වන්නේය.

ඉහත ක්‍රියා පටිපාටියට අදාළව බැංකුව දරණ ලද පිරිවැය අත්හල දේපලේ නීතිකරුවන්ගෙන් බැංකුව විසින් අයකළ යුතු වන්නේය.

02. අකර්මන්‍ය ගිණුම් පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියා පටිපාටීන්

යම් ගිණුමක් පහත තත්ත්වයට පත්වී ඇති අවස්ථාවේදී එය අකර්මන්‍ය ගිණුමක් ලෙසට සලකනු ලබයි. එනම්,

- පහත සඳහන් වන කාලපරිච්ඡේදයන් එනම්

ජංගම ගිණුම - මාස 12 ක්

ඉතුරුම් ගිණුම් - මාස 24 ක්

ගිණුමෙහි ගනුදෙනුකරු විසින් කටයුත්තක් සිදුකර නොමැති අවස්ථාවකදී

- ගනුදෙනුකරු සමග සබඳතාවක් නොමැති අවස්ථාවක් ඇතුළුව බැංකුව විසින් සුදුසු පරිදි අකර්මන්‍ය වර්ගීකරණයට යම් වෙනත් හේතුවක් ඇත්තේ නම් -

කෙසේ වෙතත් ඉහත සඳහන් කරන ලද කාලපරිච්ඡේදයන් තම අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති සහ/හෝ අදාළ වන නීති සහ රෙගුලාසි මත තීරණය කරමින් විටින් විට බැංකුව විසින් ප්‍රතිශෝධනය කළ හැකිය.

බැංකුව විසින් අකර්මන්‍ය ගිණුමක් නැවත ක්‍රියාත්මක කිරීමට ප්‍රථමයෙන් ගනුදෙනුකරු සම්මුඛ සාකච්ඡාවකට බඳුන් කර අකර්මන්‍ය තත්ත්වයන් සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි කර ගැනීමක් ලබාගත හැකිය. ගනුදෙනුකරුගෙන් ඉල්ලා සිටීමක් සිදු කරනු ලැබුවහොත් ගනුදෙනුකරු විසින් ලිඛිතව එවැනි පැහැදිලි කිරීමක් බැංකුව වෙත ලබාදිය යුතු වන්නේය.

අකර්මන්‍ය වූ ගිණුමක් නැවත ක්‍රියාත්මක කිරීමට ප්‍රථමයෙන් බැංකුව විසින් නිශ්චිතව දක්වනු ලබන ලේඛන උදාහරණ වශයෙන් ගනුදෙනුකරුගේ ජාතික හැඳුනුම්පතෙහි පිටපත, සමාගම් ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතිකය, බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට බැංකුව විසින් තම අභිමතය පරිදි ගනුදෙනුකරු වෙත නියම කළ හැකිය.

යම් ගිණුමක් අකර්මන්‍ය වශයෙන් වර්ගීකරණය කරනු ලබන්නේ නම් එම අකර්මන්‍ය වූ තත්ත්වය ඉවත් කළයුතු බවට සෑහීමට පත්වන තෙක් එවැනි ගිණුමක් මත නිකුත් කරන චෙක්පත් ගෙවීම් ඇතුළුව එවැනි ගිණුමක් මත ගනුදෙනු ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට බැංකුවට අයිතිය තිබිය යුතු වන්නේය.

16. 2006 අංක 6 දරණ මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනතට අනුකූලව මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය (FIU) වෙත සැක සහිත ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් වන නීති

ඕනෑම ගනුදෙනුවක් හෝ උත්සාහ දරණ ලද ගනුදෙනුවක් ඕනෑම නීති විරෝධී කටයුත්තකට හෝ ඕනෑම වෙනත් අපරාධමය වරදක කොමිස් මුදලකට අදාළ වියහැකි බවට හෝ මුදල් විශුද්ධීකරණය, ඕනෑම පුද්ගලයෙකු හෝ පුද්ගල කණ්ඩායමක් හෝ ස්ථානයක් හෝ විසින් ත්‍රස්තවාදී මූල්‍ය සැපයීමක් ඇතුළුව ඕනෑම නීති විරෝධී කටයුත්තක හෝ අපරාධමය වරදකට අදාළ විය හැකි බවට හෝ ඕනෑම විමර්ශනයකට හෝ නඩු පැවරීමකට අදාළ වන බවට බැංකුවට තොරතුරු ඇත්නම් සැක කිරීමට බැංකුව සඳහා සාධාරණ හේතු ඇත්තේ නම් බැංකුව විසින් ඒ බව වහාම මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය වෙත වාර්තා කළයුතු වන්නේය.

එම වාර්තාව මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකයේ අවශ්‍යතාව පරිදි එම ආකෘතියෙන් සහ එම විස්තර අඩංගු කර ලබාදිය යුතු වන්නේය.

කිසිම ගනුදෙනුවක් සිදු නොකරන ලෙසට මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් බැංකුව වෙත නියම කරනු ලබන්නේ නම් මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් අවශ්‍ය විමසීම් සිදුකර නීතිය බලාත්මක කිරීමේ ආයතනයන්හි සහාය ලබා ගැනීමට මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය වෙත ඉඩ ලබාදීම පිණිස බැංකුව විසින් ගනුදෙනුව අත්හිටු විය යුත්තේය.

මෙම රීති යටතේ බැංකුව විසින් ගනු ලබන කිසිදු ක්‍රියා මාර්ගයක් පිළිබඳව දැනුවත් භාවය ලැබීමට ගනුදෙනුකරුට හිමිකම් නොතිබිය යුතු අතර, බැංකුව විසින් ගනු ලබන එවැනි ඕනෑම ක්‍රියා මාර්ගයක් සම්බන්ධයෙන් ගනුදෙනුකරු වෙත බැංකුව කිසිදු ආකාරයකින් බැදී සිටීමක් හෝ වගකීමක් නොතිබිය යුත්තේය.

17. 2006 අංක 6 දරණ මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනතට අනුකූලව මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය (FIU) වෙත ඉහත ප්‍රවේශ ලක්ෂ ගනුදෙනුව පිළිබඳව වාර්තා කිරීම සම්බන්ධ නීති

රීතිය මගින් නිශ්චිතව දක්වා ඇති මුදල් ප්‍රමාණය ඉක්මවමින් සෑම මුදල් ගනුදෙනුවක්ම සහ විද්‍යුත් මුදල් පැවරුමක් සම්බන්ධයෙන්ම මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් නිර්දේශිත කරනු ලබන පරිදි යම් කාලපරිච්ඡේදයන් තුළ එම ආකාරී පත්‍රයෙන් මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය වෙත බැංකුව විසින් වාර්තා කළයුතු වන්නේය.

වාර්තා කිරීම නියමිත වන්නා වූ විද්‍යුත් මුදල් පැවරුම් අතරට අභ්‍යන්තර සහ බාහිර ප්‍රේෂණයන්, Slip පැවරුම්, ආර්.ටී.පී.එස්.ගනුදෙනු, ණය කාඩ්පත් ගනුදෙනු, හර කාඩ්පත් ගනුදෙනු (එය අදාළ වන්නේ නම්) සහ අනේවාසික විදේශ මුදල් ගිණුම් සහ නේවාසික විදේශ මුදල් ගිණුම් වලට අදාළ ගනුදෙනු ඇතුළුව නමුත් ඒවාට සීමා නොවී කුමන හෝ ආකාරයේ ඕනෑම ආකාරයකින් සිදුකළ විද්‍යුත් මුදල් පැවරුම් ඇතුළත් විය යුත්තේය.

බැංකුව මෙම රීති යටතේ බැංකුව විසින් ගන්නා ලද ඕනෑම ක්‍රියා මාර්ගයක් සම්බන්ධයෙන් ගනුදෙනුකරු වෙත කිසිදු අයුරකින් බැඳී සිටීමක් හෝ වගකීමක් නොදැරිය යුත්තේය.

18. බැංකුකරණ රහස්‍ය භාවය

හෙළිදරව් කිරීම

බැංකුව විසින් තම පරම අභිමතය පරිදි සුදුසු යැයි කල්පනා කරනු ලබන පරිදි වන යම් කාර්යයක් හෝ කාර්යයන් වෙනුවෙන් බැංකුව සමග සහ/හෝ බැංකුවේ ඕනෑම ශාඛාවක් සමග ගනුදෙනුකරු සම්බන්ධයෙන් සහ/හෝ ගනුදෙනුරුගේ ගනුදෙනු හෝ ගිණුමක් (ගිණුම්) සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු බැංකුව විසින් හෙළිදරව් කිරීමට ගනුදෙනුකරු මෙයින් බලය සහ කැමැත්ත ලබාදෙයි.

19. අවසන් කිරීම සහ අත්හිටුවීම

19.1 ගනුදෙනුකරුගේ අවසන් කිරීමේ අයිතිය

මෙහි අඩංගු අවසන් කිරීමේ විධිවිධාන වලට සහ වෙනත් විධිවිධාන වලට යටත්ව සහිත සම්පන්නතාවක් පාලනය විශේෂිත කොන්දේසි වලට යටත්ව බැංකුව සහ ගනුදෙනුකරු විසින් ලිඛිතව අනුකූලතාවයකට එකඟ වී නොමැත්තේ නම් ගනුදෙනුකරු විසින් ඕනෑම අවස්ථාවකදී බැංකුව වෙත ලබාදුන් සාධාරණ පූර්ව ලිඛිත දැන්වීමක් සහිතව ගනුදෙනුකරු බැංකුව සමඟ ඇති සමස්තයක් වශයෙන් වන ව්‍යාපාර සබඳතාව හෝ යම් විශේෂිත ව්‍යාපාර සබඳතාවක් අවසන් කළ හැකිය. කෙසේ වෙතත් එවැනි ඕනෑම අවසන් කිරීමක් තුළින් එම අවසන් කිරීමට ප්‍රථමයෙන් බැංකුව වෙත උද්ගතව ඇති අයිතිවාසිකම් වලට බලපෑමක් නොවිය යුත්තේය.

19.2 සාධාරණ හේතු මත අවසන් කිරීම

බැංකුව සහ ගනුදෙනුකරු විසින් ඔවුන් අතර විශේෂිත ව්‍යාපාර සබඳතාවක් සඳහා යම් කොන්දේසියක් හෝ විධිවිධානයකට අනුකූලව හෝ අවසන් කිරීමේ විධිවිධානයක් මත එකඟව ඇත්නම් එම සබඳතාව පමණක් එම කොන්දේසිය හෝ විධිවිධානයට අනුකූලව අවසන් කළ හැකිය.

19.3 බැංකුවෙහි අවසන් කිරීමේ අයිතීන්

(අ) දැන්වීම් මත අවසන් කිරීම

බැංකුවේ මතය අනුව සාධාරණ වන්නා වූ ගනුදෙනුකරු වෙත නොතීසියක් ලබාදීම මත බැංකුව විසින් ඕනෑම අවස්ථාවකදී බැංකුව සහ ගනුදෙනුකරු අතර ලිඛිතව යම් කොන්දේසියක් හෝ අවසන් කිරීමේ විධිවිධානයකට එකඟව නොමැති ගනුදෙනුකරුවෙක් සමඟ වන සමස්තයක් වශයෙන් තම ව්‍යාපාර සබඳතාව හෝ ඕනෑම විශේෂිත ව්‍යාපාර සබඳතාවක් අවසන් කළ හැකිය. කෙසේ වෙතත් එවැනි ඕනෑම අවසන් කිරීමක් තුළින් එම අවසන් කිරීමට ප්‍රථමයෙන් බැංකුව වෙත උද්ගතව ඇති අයිතිවාසිකම් වලට බලපෑමක් නොවිය යුත්තේය.

(ආ) ස්ථාවර කාලවාරයක් නොමැති ණය මුදල් හෝ පහසුකම් අවසන් කිරීම

ස්ථාවර කාලවාරයක් හෝ අවසන් කිරීමේ විධිවිධානයක් ලිඛිතව එකඟ වී නොමැති ණය හෝ ණයවර හෝ බැංකු පහසුකම්/බැඳීම් පූර්ව

දැනුම්දීම නොමැතිව බැංකුව විසින් තම අභිමතය පරිදි ඕනෑම අවස්ථාවක අවසන් කළ හැකිය. කෙසේ වෙතත් එවැනි ඕනෑම අවසන් කිරීමක් එම අවසන් කිරීමට ප්‍රථමයෙන් බැංකුව වෙත උද්ගතව ඇති අයිතිවාසිකම් වලට බලපෑමක් නොවිය යුත්තේය.

(ඇ) දැන්වීම් නොමැතිව සාධාරණ හේතුව මත අවසන් කිරීම

යම් ව්‍යාපාර සබඳතාවක් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට බැංකුවට පිළිගත නොහැකි බවට පත් වන්නා වූ සාධාරණ හේතුවක් ඇත්නම් දැන්වීම් නොමැතිව ව්‍යාපාර සබඳතාව සමස්තයක් වශයෙන් හෝ යම් විශේෂිත සබඳතාවක් සම්බන්ධයෙන් ගනුදෙනුකරු සමග වන තම ව්‍යාපාර සබඳතාව බැංකුවට අවසන් කළ හැකිය. කෙසේ වෙතත් එවැනි ඕනෑම අවසන් කිරීමක් තුළින් එම අවසන් කිරීමට ප්‍රථමයෙන් බැංකුව වෙත උද්ගතව ඇති අයිතිවාසිකම් වලට බලපෑමක් නොවිය යුත්තේය.

(ඈ) අවසන් කිරීමෙන් අනතුරුව ගෙවා පියවීම

ඉහතකී පරිදි ගනුදෙනුකරු සමග බැංකුවේ ව්‍යාපාර සබඳතාව හෝ පහසුකම් අවසන් කිරීම මත බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරු විසින් ණයව ඇති සියලු මුදල් හෝ වගකීම් බැංකුව විසින් විධාන කොට ඉල්ලා සිටීම මත වහාම අයවීමට හිඟ බවට පත්විය යුතු සහ ගෙවිය යුතු අතර, බැංකුව සහ ගනුදෙනුකරු අතර වන සියලු විදේශීය විනිමය සහ අනෙකුත් ව්‍යුත්පන්න ගනුදෙනු බැංකුවේ අභිමතය පරිදි කලින්ම අවසන් කළයුතු සහ බැංකුව විසින් තීරණය කරනු ලබන පරිදි එවක වෙළඳපොළ වටිනාකමට හිඟ බවට පත්විය යුතු සහ ගෙවිය යුතු වන්නේය. බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරුගේ ඇති ඕනෑම අයවීමට හිඟ ඉදිරි හෝ සම්බන්ධිත වගකීමක් සම්බන්ධයෙන් ගනුදෙනුකරු බැංකුවේ අවශ්‍යතාව පරිදි යම් කොන්දේසි මත ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් මූල්‍ය ආවරණයක් වහාම සැපයිය යුතු වන්නේය.

19.4 ගිණුමක් අත්හිටුවීමට බැංකුවේ අයිතිය

19.4.1 බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුට පූර්ව දැන්වීම් ලබාදීමකින් තොරව පහත කරුණු මත ගනුදෙනුකරුවෙකුගේ ඕනෑම ගිණුමක්/ගිණුම් අත්හිටුවීම හෝ තහනම්

කිරීම සහ/හෝ ගනුදෙනුවක් ප්‍රමාද කිරීම, අවහිර කිරීම, තහනම් කිරීම හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීම කළ හැකිය. එනම්,

- (අ) බැංකුව විසින් අධිකරණ නියෝගයකට හෝ නීතියට අනුකූලව රාජ්‍ය, නියාමන ආයතනයකින් නියෝගයට අනුකූලව කටයුතු කිරීම පිණිස.
- (ආ) ගනුදෙනුකරු බුන්වත් බවට ප්‍රකාශ කර ඇති අවස්ථාවකදී.
- (ඇ) ගනුදෙනුකරුගේ ගිණුමේ ප්‍රමාණවත් මුදල් නොමැති අවස්ථාවේදී.
- (ඈ) ගිණුමේ තිබූ මුදල් කාට් අයිති වන්නේද යන්න සම්බන්ධයෙන් හෝ ගිණුම කවුරුන් භාවිත කර ඇත්තේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ආරවුලක් සම්බන්ධයෙන් බැංකුව වෙත දැනුම්දී ඇති අවස්ථාවේදී.
- (ඉ) ගිණුමක එක් පාර්ශවයක් හෝ සියලු පාර්ශවයන්, බැංකුව හෝ ගිණුමේ අයිතිවාසිකම් වලට සාධාරණ ලෙස හිමිකම්පාන තුන්වන පාර්ශවයක් ආරක්ෂා කිරීමට.
- (ඊ) බැංකුව විසින් තම හිලව් කිරීමේ අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාවට නංවා ගනුදෙනුකරුගෙන් අයවීමට ඇති ඕනෑම ප්‍රමාණයක් ලබා ගැනීම පිණිස.
- (උ) බැංකුවේ අභ්‍යන්තර මෙහෙයුම් අවශ්‍යතාවන් මත (ණයවර සහ අවධානම් කළමනාකරණය, පරිගනක පද්ධතිය නිෂ්පාදන සංවර්ධනය සහ සැලසුම්කරණය, රක්ෂණ, විගණනය සහ පරිපාලනමය ක්‍රියාවන් ඇතුළුව නමුත් ඒවාට සීමා නොව).
- (ඌ) මූල්‍යමය අපරාධයක් සිදු කිරීමේ හැකියාව සම්බන්ධයෙන් හෝ බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරුවෙක් විසින් සිදු වියහැකි මූල්‍ය අවධානමක් ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බැංකුවට සැක පහළ වන අවස්ථාවකදී.
- (එ) බැංකුව විසින් තම නියාමන සහ අනුකූලව කටයුතු කිරීමේ වගකීම් ඉටු කිරීමට (මුදල් විශුද්ධීකරණයට එරෙහිව හෝ ත්‍රස්තවාදී මූල්‍ය සැපයීම්කරණයට විරුද්ධව කටයුතු කිරීමට අදාළ ඒවා ඇතුළුව) හෝ ආශ්‍රිත අවධානම් පාලනය කිරීමට බැංකුවට අවශ්‍ය ක්‍රියා මාර්ග ගැනීම සඳහා.

- (ඒ) බැංකුවේ අයිතිවාසිකම් බලාත්මක කිරීම හෝ විත්තිවාචනය කිරීම සඳහා හෝ.
- (ඔ) එවැනි අත්හිටුවීමක්, අවහිර කිරීමක්, තහනම් කිරීමක් හෝ ප්‍රමාද කිරීමක් සුදුසු වන බවට බැංකුව විසින් තම පරම අභිමතය පරිදි සැලකිල්ලට ලක්කරනු ලබන ඕනෑම වෙනත් අවස්ථාවකදී.

19.4.2 ඉහත සඳහන් කළ ආකාරයට බැංකුව විසින් තම අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාවට නැංවීම හේතුවෙන් ගනුදෙනුකරුට විදින්නට සිදුවූ හෝ දරන්නට සිදුවූ ඕනෑම පාඩුවක්, අලාභයක් සම්බන්ධයෙන් කුමන හෝ ආකාරයේ කිසිදු අයුරකින් බැංකුව වගකිව යුතු නොවන්නේය.

19.4.3 මෙම අංශය යටතේ වන අයිතිවාසිකම් එම අයිතිය හෝ අධිකාරිය ක්‍රියාවට නැංවීමේ දින හෝ ඊට ප්‍රථමයෙන් බැංකුවේ ඕනෑම නිලධාරියෙක් මත ගනුදෙනුකරු විසින් නිකුත් කළ ටෙන්ඩර්, ඉල්ලීම් හෝ ආපසු ලබා ගැනීම් හෝ ඒ ආකාරයේ ලේඛන සම්බන්ධයෙන් අනුකූලව කටයුතු කිරීම හෝ ගෙවීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ ප්‍රමාණයට පවා බැංකුව විසින් ක්‍රියාවට නැංවිය හැකි විය යුතු අතර, එවැනි ක්‍රියාවක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කළහැකි වන්නා වූ සියලු හිමිකම්පෑම් හෝ ඉල්ලීම් වලට බැංකුව වෙත හානිපූර්ණය කිරීමට ගනුදෙනුකරු මෙයින් පොරොන්දු වන්නේය.

20. වගකීමෙහි සීමාව

වගකීමෙහි සීමාවන්

තම වගකීම් ඉටු කිරීමේදී බැංකුව විසින් තම කාර්ය මණ්ඩලයේ වේතනාන්විත පැහැර හැරීම හෝ බරපතල නොසැලකිල්ල සම්බන්ධයෙන් පමණක් සැලකිය යුතු වන්නේය.

3 වන පාර්ශවයන් වෙත පවරන ලද නියෝග

නියෝගයක හෝ ගනුදෙනුවක අන්තර්ගතයන් එය වැඩිදුර ක්‍රියාත්මක කිරීමට 3 වන පාර්ශවයක් වෙත පවරනු ලැබීම වඩාත් සුදුසු යැයි බැංකු විසින් සාමාන්‍යයෙන් විශ්වාස කර කල්පනා කරනු ලබන්නේ නම්

බැංකුව විසින් එම නියෝගය හෝ ගනුදෙනුව තම ස්වකීය නාමයෙන් 3 වන පාර්ශ්වයක් වෙතට පැවරීම මගින් එය ඉටු කරනු ලබයි.

බැඳියාව අහිමි වීම

නියෝග ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් හෝ ඒ සම්බන්ධයෙන් යම් උපදෙස් වලට අදාලව ප්‍රමාදයන් හෝ නොමග යැවීමක් තුළින් යම් අලාභයක් සිදු වන්නේ නම් බැඳියාව අහිමි වීම සම්බන්ධයෙන් පමණක් බැංකුව වගකිව යුතු වන්නේය. ව්‍යවහාර මුදල් වර්ගයෙහි වටිනාකමෙහි හෝ ගෙවීම් මාධ්‍යයෙහි හූද වෙනසක් මත පදනම්ව පමණක් වන කිසිදු අලාභ සම්බන්ධයෙන් කිසිදු වගකීමක් බාරගනු නොලැබේ.

21. භානිපූරණය

ගනුදෙනුකරු වෙත ණය හෝ වෙනත් බැංකු පහසුකම් ලබාදීමට අදාලව හෝ ඒ තුළින් හෝ ගනුදෙනුකරු වෙනුවෙන් බැංකු සේවාවන් කිසිවක් හෝ ඉටු කිරීමට අදාලව හෝ ඒ තුළින් බැංකුවට කුමන හෝ ආකාරයෙන් දරන්නට හෝ විදින්නට සිදු වන්නා වූ සියලු හිමිකම්පෑම්, ඉල්ලීම්, නඩු, අලාභ, වගකීම්, පිරිවැය, අලාභ, වියදම් සහ වෙනත් මුදල් වලට බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරු භානිපූරණය කළයුතු අතර එම හේතුව මගින් බැංකුව විසින් සිදුකළ හෝ බැංකුව විසින් දරන ලද එවැනි ඕනෑම ගෙවීමක් සම්බන්ධයෙන් ගෙවන ලෙසට විධාන කොට ඉල්ලා සිටීම මත බැංකුව වෙත ප්‍රතිපූරණය කළයුතු වන්නේය.

22. කාලාවරෝධය

ඕනෑම ණය මුදලක් හෝ අයිතියක් හෝ ඕනෑම වෙනත් ණය පහසුකමක් සහ ඒ මත පොලිය සම්බන්ධයෙන් බැංකුව වෙත ගනුදෙනුකරුගෙන් අයවීමට ඇති ඕනෑම මුදලක් කාලාවරෝධී ආඥා පනත (66 පරිච්ඡේදය) එසේ තිබුණ ද ගනුදෙනුකරුගෙන් අයකර ගත හැකි වියයුතු අතර, එකී මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුට එරෙහිව නඩු පැවරීමට බාධකයක් වශයෙන් කාලාවරෝධී

ආඥා පනත (68 පරිච්ඡේදය) තමා විසින් ආයාචනය නොකළ යුතු බවට ගනුදෙනුකරු එකඟ වන්නේය.

23. අනුපාතික බලපෑම (forse majeure)

කලහය, යුද්ධය, ස්වාභාවික විපත්, බැංකුවේ පාලනයෙන් තොර ඕනෑම අවස්ථානුගත තත්ත්වයක් හෝ බැංකුව වගකිව යුතු නොවන්නා වූ වෙනත් සිදුවීම් (උදාහරණ : වැඩ වර්ජන, අගුලු දැමීම, රථ වාහන බාධාකිරීම්, සිවිල් අරගල, දේශීය හෝ විදේශීය රාජ්‍යයන්හි හෝ වෙනත් බලධාරීන්ගේ ක්‍රියාවන් (නීති ප්‍රකාර හෝ තත්වාකාර), ඕනෑම නීතියක හෝ රෙගුලාසියක අවශ්‍යතාවයන්, වෙළඳපොළ බාධාවන් හෝ නිෂ්කාශන, නිරාකරණ නියෝජිත ආයතන හෝ මධ්‍යම තැන්පතු වැනි ඕනෑම ක්‍රියාවක්) ඇතුළුව නමුත් ඒවාට සීමා නොවී අනුපාතික බලපෑමේ හේතුව මගින් ඕනෑම ඉටු කිරීමට තම නොහැකියාව මගින් සිදුවූ ඕනෑම පාඩු සම්බන්ධයෙන් බැංකුව වගකිව යුතු නොවන්නේය.

24. තොරතුරු සහ දැන්වීම්

ගනුදෙනුකරුගේ නම, සම්බන්ධකර ගැනීමේ විස්තර (ජංගම දුරකථන අංකය සහ විද්‍යුත් තැපෑලේ ලිපිනය ඇතුළුව), ලිපිනය සහ බැංකුව සමඟ ලියාපදිංචි වී ඇති අනෙකුත් විස්තරවල ඕනෑම වෙනස්කම් ලිඛිතව ප්‍රමාදයකින් තොරව බැංකුව වෙත දැනුම් දිය යුතු වන්නේය.

වෙළඳාම, ව්‍යාපාරය හෝ රැකියාව සහ ගනුදෙනුකරුගේ ඒ සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය තත්ත්වයෙහි හෝ වෙනත් වැදගත් වෙනසක් සම්බන්ධයෙන් වන සියලු තොරතුරු ගනුදෙනුකරු විසින් බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කළයුතු වන්නේය.

ගනුදෙනුකරුගේ මූල්‍යමය තත්ත්වයට බලපෑමක් සිදුකළ හැකි වන්නා වූ ඕනෑම නඩු කටයුතුවල විස්තර හෝ නඩු කටයුත්තක් පිළිබඳ තර්ජනය කිරීම් පිළිබඳ විස්තර ගනුදෙනුකරු විසින් බැංකුව වෙත හෙළිදරව් කළයුතු වන්නේය.

ගනුදෙනුකරු විසින් ගෙවීමට නියමිත වන්නා වූ බැංකුවේ පොලී අනුපාත, ගාස්තු, අය කිරීම් සහ කොමිස් මුදල් සම්බන්ධයෙන් වන විස්තර බැංකුවේ අය ක්‍රම පත්‍රිකාවෙහි අඩංගු විය යුතු අතර, එය ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ඇති

ඕනෑම විශේෂිත ප්‍රතිලාභයන් ද සමග පරිශීලනය සඳහා ආයතනික වෙබ්සයිට් ලබා ගැනීමට ඇත.

අන්‍යාකාරයකට එකඟ වී නොමැත්තේ නම් පොලී අනුපාත, ගාස්තු, අය කිරීම්, කොමිස් මුදල්, විශේෂ ප්‍රතිලාභ, නිෂ්පාදනයට අදාළ වෙනස්කම් (නියමයන් සහ කොන්දේසි ඇතුළුව) මෙම නියමයන් සහ කොන්දේසිවල වෙනස්කම් සහ ගනුදෙනුකරු වෙත ලබාදීමට නියමිත වන්නා වූ ඕනෑම වෙනත් දැන්වීමක් ලිඛිතව (පත්‍රිකාවක සහ/හෝ බැංකුවේ ආයතනික වෙබ්සයිට් ඇතුළුව විද්‍යුත් සන්නිවේදන මාධ්‍යයක්) සහ/හෝ බැංකුව විසින් සුදුසු යැයි කල්පනා කරනු ලබන පරිදි යම් වෙනත් ආකාරයකින් සැපයිය යුතු වන්නේය.

ඉහත සඳහන් ආකාරයට සපයන ලද දැන්වීම් පහත සඳහන් පරිදි බලාත්මක විය යුත්තේය. තැපෑලෙන් යවනු ලබන්නේ නම් තැපෑල් කිරීමෙන් අනතුරුව තව දින දෙකක් (2)

විද්‍යුත් තැපෑල් මගින්, කෙටි පණිවිඩ සේවාව මගින් (එස්.එම්.එස්) සහ/හෝ වෙනත් විද්‍යුත් ආකාරයකින්, සම්ප්‍රේෂණය මගින් යවනු ලබන්නේ නම් බැංකුවට බාරදීමේ දෝෂයක් ලැබී නොමැත්තේ නම් එවන් විටකදී එය වෙනත් ආකාරයකින් සන්නිවේදනය කරනු ඇත සහ

දැන්වීම් ප්‍රසිද්ධ නිවේදනයන් වශයෙන් දිනපතා පුවත්පත්වල සිදුකළ හැකිය, බැංකු ශාඛාවල, ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍රවල හෝ බැංකුවෙහි ආයතනික වෙබ්සයිට් දැක්විය හැකිය, එවන් අවස්ථාවලදී ඒවා පලකිරීම හෝ දැක්වීමේ අවස්ථාවේ එය බලාත්මක වන හෝ බැංකුව විසින් සන්නිවේදනයෙහි සඳහන් වන යම් වෙනත් අවස්ථාවකදී බලාත්මක වන්නේය.

ඉහත සඳහන් ආකාරයට යවන ලද දැන්වීමක් ප්‍රමාණවත් සහ නිසි දැන්වීමක් වශයෙන් සැලකිය යුතු අතර, ගනුදෙනුකරු වෙත බන්ධනීය විය යුත්තේය.

ගනුදෙනුකරු විසින් යාවත්කාලීන කළ සම්බන්ධ කරගත හැකි තොරතුරු බැංකුව වෙත සැපයීමක් නොකරන්නේ නම් දැන්වීම් නොලැබීම තුළින් උද්ගත වියහැකි ඕනෑම අලාභ ගනුදෙනුකරු විසින් දරා ගනු ඇත. බැංකුව වෙත අවසාන වශයෙන් දැනුම්දී ඇති ලිපිනය/සම්බන්ධ කරගත හැකි තොරතුරෙහි තවදුරටත් ගනුදෙනුකරු වෙත ළඟා විය නොහැකි බවට බැංකුව සාධාරණ

ලෙස විශ්වාස කරනු ලබන්නේ නම් දැන්වීම යැවීම අත්හිටුවීම හෝ නැවැත්වීම බැංකුව විසින් සිදුකළ හැකිය. එවන් විටකදී ආයෝජන සැලැස්මට අදාළ වන්නා වූ දැන්වීම් පිළිබඳ සියලු අවශ්‍යතාවන් ගනුදෙනුකරු අත්හරිනු ලබයි.

25. විද්‍යුත් බැංකුකරණ සේවාවන්

25.1 මාර්ගගත බැංකුකරණය, ජංගම බැංකුකරණය සහ විද්‍යුත් ක්‍රමවේදයන් හරහා යවන/සපයන ගිණුම් ප්‍රකාශයන් වැනි විද්‍යුත් බැංකුකරණ සේවාවන්ට/පහසුකම් වලට අදාළ නිශ්චිත නියමයන් සහ කොන්දේසි වලට යටත් විය යුත්තේය.

26. පාලනය වන නීතිය

අධිකරණ බලය පවතින ස්ථානය

වෙනත් ඕනෑම රටක හෝ වෙනත් ඕනෑම අධිකරණයක ගනුදෙනුකරුට එරෙහිව කටයුතු කිරීමට ඇති බැංකුවේ අයිතියට අගති රහිතව ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණවල අනන්‍ය නොවූ අධිකරණ බලය ගනුදෙනුකරු විසින් අවලංගු කළ නොහැකි ලෙසට පිළිගනී. (බැංකුවටම එරෙහිව ද ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණය හමුවේ පමණක් නඩු පැවරිය හැකිය.)

හරයාත්මක නීතිය

මෙම ගිවිසුම ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිය මගින් පාලනය විය යුත්තේය.

නේෂන්ෂ් ට්‍රස්ට් බැංකුක් පී.එල්.සී.

PQ118, 242, යුනියන් පෙදෙස,

කොළඹ 02.

අවසාන සමාලෝචනය 2023 ජූනි